

**Sprawozdanie
z działalności
Miejskiego
Ośrodka
Pomocy
Rodzinie
w Ostrołęce
2022 ROK**

I. WPROWADZENIE	3
II. DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE ZWIĄZANE Z POMOCĄ OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA	13
III. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ	13
3.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej oraz ich trudnej sytuacji życiowej	14
3.2 Realizacja pracy socjalnej	18
3.3 Świadczenia pieniężne i w naturze z pomocy społecznej.	24
IV. ZADANIA ZLECONE GMINIE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	25
4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	25
4.2 Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom	26
4.3 Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	27
4.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ..	27
V. ZADANIA WŁASNE GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	28
5.1 Zadania obowiązkowe	29
5.1.1 Zasiłki stałe.....	29
5.1.2 Zasiłki okresowe.....	29
5.1.3 Zasiłki celowe.....	30
5.1.4 Schronienie dla osób bezdomnych	31
5.1.5 Posiłki.....	32
5.1.6 Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	34
5.1.7 Sprawienie pogrzebu	34
5.1.8 Składka na ubezpieczenie zdrowotne	34
5.1.9 Usługi opiekuńcze	35
5.1.10 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd	35
5.2 Zadania fakultatywne (realizowane w zależności od posiadanych środków)	35
5.2.1 Zasiłki celowe specjalne.....	35
VI. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU OŚWIATY	37
VII. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	41
7.1 Domy Pomocy Społecznej	41
7.2. Zadania pieczy zastępczej	43
7.2.1 Rodziny Zastępcze.....	44
7.2.1 Kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo-wychowawczych.....	47
7.2.2 Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.....	47
7.2.3 Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.....	50
7.3. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.....	51
7.3.1 Rehabilitacja zawodowa.....	52
7.3.2 Rehabilitacja społeczna	53
7.3.3 Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych.....	56
7.3.4 Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	53
7.3.5 Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.	58
7.4 Aktywny Samorząd	60
VIII ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH, ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH.....	63
8.1 Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	63
8.1.1 Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego.....	65
8.1.2 Świadczenia opiekuńcze.....	67
8.1.3 Zasiłek dla opiekuna.....	68
8.1.4 Specjalny zasiłek opiekuńczy.....	67

8.1.5 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	69
8.1.6 Świadczenie rodzicielskie	70
8.1.7 Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.....	70
8.2 Realizacja zadań z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	70
8.3 Realizacja zadań z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	71
8.4 Realizacja zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	71
8.5 Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	74
8.6 Realizacja zadań w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”	75
IX. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANA Z WYPŁATĄ DODATKU OSŁONOWEGO, ELEKTRYCZNEGO, WĘGLOWEGO ORAZ DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH.....	76
9.1 Realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatku osłonowym	76
9.2 Realizacja zadań wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.....	76
9.3 Realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatku węglowym	77
9.4 Realizacja zadań wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.....	77
X. PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE.....	79
XI. OŚRODKI WSPARCIA PROWADZONE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE	85
11.1 Dzienny Dom Senior +	85
11.2 Noclegownia dla Osób Bezdomnych	87
11.3 Tani Bar	88
11.4 Ośrodek Interwencji Kryzysowej	89
XII. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z WYDAWANIEM KARTY WIELKIEJ RODZINY, KARTY DUŻEJ RODZINY, OSTROŁĘCKIEJ KARTY SENIORA, OSTROŁĘCKIEJ KARTY MŁODZIEŻY	96
12.1 Karta Wielkiej Rodziny	96
12.2 Rządowy Program „Karta Dużej Rodziny”	96
12.3 Ostrołęcka Karta Młodzieży	98
12.4 Ostrołęcka Karta Seniora.....	100

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej powołaną między innymi do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, jak również realizacji programów mających na celu poprawę sytuacji socjalnej mieszkańców Ostrołęki.

MOPR prowadzi działalność mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawową zasadą udzielania pomocy jest dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom Ostrołęki, przy uwzględnianiu zasady pomocniczości opierającej się na wykorzystaniu zasobów osoby i rodziny, jej potencjału i aktywności oraz przy współdziałaniu w tym zakresie z innymi podmiotami.

Zadaniem Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Ostrołęki. W realizacji zadań spoczywających na Ośrodku w 2022r. położono szczególny nacisk na zapewnienie odpowiednich do zgłaszanych potrzeb, form wsparcia mieszkańcom miasta znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej.

Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i zapewnieniu odpowiedniego wsparcia materialnego i psychologicznego uchodźcom, którzy znaleźli schronienie w mieście Ostrołęka.

Ponadto realizował zadania związane z wypłatą dodatków osłonowych, elektrycznych, węglowych oraz dla gospodarstw domowych.

Warto również zaznaczyć, że MOPR realizował formy wsparcia skierowane do najstarszych mieszkańców naszego miasta oraz osób z niepełnosprawnością chociażby poprzez realizację programu „Korpus Seniora”, realizację programów Senior +, Opieka wytchnieniowa, Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej itp.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Pomoc społeczna ma charakter subsydiarny, co oznacza, że wsparcie finansowe z pomocy społecznej można otrzymać dopiero wówczas, gdy w pełni wykorzystana jest nie tylko własne zasoby finansowe, ale również uprawnienia i możliwości zmierzające do poprawy sytuacji bytowej (kwalifikacje zawodowe, aktywność jednostki w rozwiązywaniu własnych i rodzinnych problemów oraz jej gotowość współdziałania w tym celu).

Główny cel pomocy społecznej został określony w art. 3 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż „Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej”. Art. 4 ustawy o pomocy społecznej wskazuje iż „Osoby

i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej”.

Głównym celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2021r. była kontynuacja procesu ograniczania marginalizacji osób i rodzin, poprzez wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Cel ten zrealizowano poprzez wykorzystanie różnorodnych instrumentów, o których mowa w dalszej części sprawozdania.

Wykonując statutowe zadania MOPR w Ostrołęce działa na podstawie następujących ustaw:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny, ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
- ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.

W realizacji zadań w 2022r. Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej. Pomoc

dla osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej lub usług. Udzielane świadczenia miały różny charakter: stały, okresowy lub jednorazowy. Praca socjalna z klientami była nastawiona na zapewnienie podstawowych potrzeb życiowych, integrację ze środowiskiem oraz stosowanie instrumentów aktywnej integracji. Osobom niesamodzielnym przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, ośrodkach wsparcia lub domach pomocy społecznej. Zapewniano posiłki oraz wsparcie osobom będącym w kryzysie np. bezdomności.

Realizując w 2022r. powyższe zadania Ośrodek zobowiązany był do prowadzenia postępowań administracyjnych.

Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w tym:	
Świadczenia rodzinne	2.766
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	401
Świadczenia wychowawcze	170
Świadczenia pomocy społecznej	8.992
Świadczenia pieczy zastępczej	270
Postępowania dotyczące dłużników alimentacyjnych	1.796
Postępowania dotyczące domów pomocy społecznej	268
Postępowania dotyczące pomocy materialnej o charakterze socjalnym	216
Postępowania dotyczące zadań rehabilitacji zawodowej	4
Postępowania dotyczące zadań rehabilitacji społecznej	935
Postępowania dotyczące Karty Wielkiej Rodziny	415
Postępowania dotyczące Karty Dużej Rodziny	524
Postępowania dotyczące Karty Seniora	478
Postępowania dotyczące Karty Młodzieży	244
Postępowania dotyczące Dziennego Domu „Senior+”	59
Postępowania dotyczące środowiskowych domów samopomocy	42
Postępowania dotyczące potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	299
Postępowania dotyczące dodatku węglowego	1804
Postępowania dotyczące dodatku dla gospodarstw domowych	437
Postępowania dotyczące dodatku osłonowego	5212
Postępowania dotyczące dodatku elektrycznego	8
Razem:	25 340

Na realizację powierzonych Ośrodkowi zadań w latach 2020-2022, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce wydatkował następujące środki finansowe:

Rozdział	Rodzaj zadania	Środki wydatkowane		
		2020	2021	2022
		ZADANIA GMINY		
		Zadania zlecone - środki budżetu państwa		
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej - wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu opieki przyznanej przez sąd	126.080 PLN	148.273 PLN	178.974 PLN
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	155.624 PLN	96.408 PLN	85.640 PLN
85231	Pomoc dla cudzoziemców	10.900 PLN	19.800 PLN	14.500 PLN
85295	Dodatek osłonowy	-	-	2.843.713 PLN
85501	Świadczenia wychowawcze	54.144.320 PLN	53.472.256 PLN	21.827.207 PLN
85502	Świadczenia rodzinne	17.855.671 PLN	18.220.234 PLN	18.717.305 PLN
85503	Karta Dużej Rodziny	1.940 PLN	3.090 PLN	7.534 PLN
85504	Wspieranie rodzin - Świadczenie „Dobry Start”	1.787.133 PLN	2.863 PLN	-
85513	Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	174.043 PLN	219.379 PLN	271.156 PLN
Razem:		74.255.711 PLN	72.182.303 PLN	43.946.029 PLN
Zadania własne - środki budżetu państwa				
85213	Składki zdrowotne	64.700 PLN	61.741 PLN	63.000 PLN
85214	Zasiłki okresowe	1.948.650 PLN	1.508.742 PLN	1.436.725 PLN
85216	Zasiłki stałe	828.000 PLN	783.957 PLN	803.000 PLN
85228	Opieka 75 +	30.210 PLN	76.380 PLN	98.130 PLN
85230	Posiłek dla potrzebujących	1.212.480 PLN	1.014.802 PLN	896.126 PLN
85295	Program Senior+	94.682 PLN	100.207 PLN	100.833 PLN
85415	Pomoc materialna dla uczniów	225.483 PLN	195.222 PLN	196.867 PLN
Razem:		4.404.205 PLN	3.741.051 PLN	3.594.681 PLN
Zadania zlecone - środki miasta Ostrołęki				

85502	Świadczenia rodzinne	262.066 PLN	292.675 PLN	331.276 PLN
Zadania własne gminy - środki miasta Ostrołęki				
85202	Domy Pomocy Społecznej	493.198 PLN	544.385 PLN	635.706 PLN
85203	Ośrodki wsparcia – Noclegownia	381.155 PLN	384.649 PLN	406.439 PLN
85203	Dzienny Dom Pobytu Senior +	299.799 PLN	301.338 PLN	348.493 PLN
85213	Składki Zdrowotne	31 PLN	10.507 PLN	17.348 PLN
85214	Zasiłki i pomoc w naturze w tym zasiłki okresowe	820.000 PLN	842.708 PLN	562.268 PLN
85216	Zasiłki stałe	2.609 PLN	0 PLN	8.078 PLN
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli	29.493 PLN	46.931 PLN	42.919 PLN
85228	Usługi opiekuńcze	1.046.941 PLN	1.271.886 PLN	1.257.779 PLN
85230	Posiłek dla potrzebujących	489.769 PLN	432.654 PLN	443.475 PLN
85415	Pomoc materialna dla uczniów	56.371 PLN	51.235 PLN	49.837 PLN
Razem:		3.619.366 PLN	3.886.293 PLN	3.772.342 PLN
OGÓŁEM ZADANIA GMINY:		82.541.348 PLN	80.102.322 PLN	51.644.328 PLN
ZADANIA POWIATU				
Zadania zlecone - środki wojewody				
85504	Wspieranie rodzin – dotacja 300+	25.730 PLN	-	-
85508	Rodziny zastępcze	294.184 PLN	253.634 PLN	106.335 PLN
85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	124.250 PLN	103.257 PLN	41.589 PLN
Razem:		444.164 PLN	356.891 PLN	147.924 PLN
Zadania własne - środki miasta Ostrołęki				
85508	Rodziny zastępcze	976.310 PLN	960.469 PLN	955.324 PLN
85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	96.467 PLN	90.056 PLN	126.334 PLN
Razem:		1.072.777 PLN	1.050.525 PLN	1.081.658 PLN
OGÓŁEM ZADANIA POWIATU		1.516.941 PLN	1.407.416 PLN	1.229.582 PLN
ŚRODKI PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				

Powiatowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		1.445.848 PLN	2.195.948 PLN	2.307.357 PLN
Razem:		1.445.848 PLN	2.195.948 PLN	2.307.357 PLN
PROGRAMY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ				
ŚRODKI FUNDUSZU PRZECIWDZIAŁANIA COVID-19				
85295	Dodatek węglowy	-	-	4.063.646 PLN
85295	Dodatek dla gospodarstw z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła	-	-	446.730 PLN
Razem:		-	-	4.510.376 PLN
FUNDUSZ POMOCY OBYWATELOM UKRAINY				
85295	Świadczenie pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w oparciu o art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	-	-	57.115 PLN
85295	Bezpłatna pomoc psychologiczna	-	-	4.552 PLN
85295	Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300zł na osobę i obsługa zadania	-	-	292.835 PLN
85395	Orzecznictwo art. 26a o pomocy obywatelom Ukrainy	-	-	1.027 PLN
85495	Pomoc uczniom z Ukrainy art. 53	-	-	18.830 PLN
85595	Świadczenia rodzinne wraz z kosztami obsługi	-	-	179.018 PLN
Razem:		-	-	553.377 PLN
POZOSTAŁE PROGRAMY				
Pilotażowy Program Wdrażania Usług Opiekuńczych w Formie Teleopieki		24.524 PLN	7.675 PLN	9.900 PLN
Program Wspieraj Seniora		13.474 PLN	20.752 PLN	-
Program reintegracji społeczno - zawodowej osób z problemem uzależnienia od alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób		52.783 PLN	38.400 PLN	38.280 PLN

bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej			
Programy romskie	10.568 PLN	18.470 PLN	-
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych	70.830 PLN	-	-
Korpus Wsparcia Seniorów	-	-	6.831 PLN
Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczestników Dziennego Domu Senior + w Ostrołęce”	-	-	16.000 PLN
Razem	172.179 PLN	85.297 PLN	71.011 PLN
OGÓŁEM PROGRAMY	172.179 PLN	85.297 PLN	5.134.764 PLN
OGÓŁEM WYDATKOWANE ŚRODKI	85.676.316 PLN	83.790.983 PLN	60.316.031 PLN

Źródło: Opracowanie własne

II. DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE ZWIĄZANE Z POMOCĄ OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2022r. udzielał pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa od dnia 24.02.2022r.

Liczba uchodźców, którzy trafili do Ostrołęki i zgłosili się do MOPR od 24.02.2022r. – 475 rodzin/1121 osób.

Obywatele Ukrainy w 2022r. skorzystali z niżej wymienionych form wsparcia:

1) System pomocy społecznej:

W 2022r z pomocy społecznej skorzystało 335 uchodźców z Ukrainy na łączną kwotę 57.115 PLN w tym z:

- gorących posiłków w przedszkolach – 116 dzieci, na kwotę 14. 853 PLN,
- gorących posiłków w szkołach – 211 dzieci, na kwotę 25.613 PLN,
- zasiłku stałego – 2 osoby, na kwotę 4.341 PLN,
- zasiłku okresowego – 6 osób, na kwotę 12.308 PLN.

Ponadto w 2022r. 957 obywatelom Ukrainy wypłacono jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300zł na osobę, na kwotę 287.100 PLN.

Ponadto pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podejmowali nw. działania:

- wydawali odzież, żywność i środki higieniczne przekazane przez Ostrołęczan dla 871 obywateli Ukrainy
- wizytowali punkty krótkoterminowego pobytu osób z Ukrainy,
- dokonywali weryfikacji zgłoszeń o udostępnienie lokali i pomagali w zakwaterowaniu,
- informowali o uprawnieniach dot. św. wychowawczych, rodzinnego kapitału opiekuńczego, świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej itp.,
- sprawowali nadzór nad realizacją praw i obowiązków 23 opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad 26 dziećmi ukraińskimi ,
- asystowali przy weryfikacji wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania obywatelom Ukrainy,
- współorganizowali przekazanie 55 plecaków szkolnych przez PCK,
- informowali o naborze na kolonie letnie organizowane przez TPD i PCK,
- informowali o ofertach propozycjach lokalnych przedsiębiorców związanych z m.in.: korzystaniem z oferty spędzania wolnego czasu w tym z seansów kinowych, świadczeniem usług dentystycznych, uczestnictwem w kursach języka polskiego itp.,
- informowali o ofertach pracy wpływających do MOPR.

Wydano:

- 105 skierowań dla 300 osób / rodzin ukraińskich do pomocy żywnościowej w ramach Programu FEAD realizowanego przez Caritas Łomża oraz 244 skierowania dla 566 osób/rodzin do odbioru żywności w Spółdzielni Socjalnej „Samodzielność, Praca Aktywność” w Ostrołęce,

- karty i e-kody na zrealizowanie zakupów do Sklepu BIEDRONKA, po 50 zł na osobę, dla 80 osób i 110 Kart Biedronki o wartości 900zł zł dla 110 rodzin ukraińskich,
- karty do Sklepu KIK dla 500 osób.

Ponadto zapewniono wsparcie psychologiczne dla 18 obywateli Ukrainy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022r., poz. 583 z późn. zm.), małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnym za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy. Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy, właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

W 2022 roku na terenie miasta Ostrołęki przebywało łącznie 22 opiekunów tymczasowych, ustanowionych postanowieniami Sądu, pod opieką których przebywało łącznie 26 małoletnich dzieci. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków tych opiekunów tymczasowych sprawowali pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.

2) Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla obywateli Ukrainy

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być przyznawane świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym na zasadach określonych w rozdziale 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z zastrzeżeniem ust. 2–4.

Stypendia szkolne dla uczniów z Ukrainy 2022	
Liczba zrealizowanych świadczeń	Kwota świadczeń
33	18.830 PLN

3) System świadczeń rodzinnych

Zgodnie z art. 26 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 tej ustawy, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2022r. Dział Świadczeń Rodzinnych ustalał uprawnienia i wypłacał świadczenia rodzinne obywatelom Ukrainy:

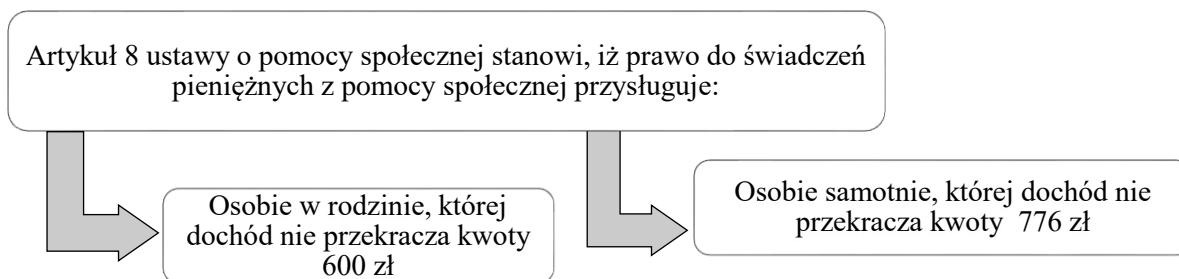
- Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacono 1.078 świadczenia na kwotę 126.771 PLN
- Zasiłek pielęgnacyjny wypłacono 22 świadczenia na kwotę 4.748 PLN
- Świadczenie pielęgnacyjne wypłacono 9 świadczeń na kwotę 19.071 PLN

- Świadczenie rodzicielskie wypłacono 17 świadczeń na kwotę 16.285 PLN
- Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne 9 świadczeń na kwotę 5.248 PLN
- Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne 8 świadczeń na kwotę 1.526 PLN

III. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Ważną częścią realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce jest pomoc społeczna. Ośrodek realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową.

Pomoc dla osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej lub usług. Udzielane świadczenia miały różny charakter: stały, okresowy lub jednorazowy.

Kwoty powyższe określono w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U z 2021r. poz.1296).

Powyższe wskazuje, iż do świadczeń pieniężnych pomocy społecznej uprawnione są rodziny o niskim statusie ekonomicznym. Przy czym trudna sytuacja materialna nie jest jedynym wyznacznikiem udzielania pomocy społecznej. Istotne z punktu widzenia ustalania uprawnień do świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej są powody współwystępujące z ubóstwem, których osoby nie mogą samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z następujących okoliczności wymienionych w art.7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt.1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej

3.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej oraz ich trudnej sytuacji życiowej

Ostrołęka liczy 49 679 mieszkańców (dane UM z 31 grudnia 2022r.) w tym: 26 374 kobiet i 23 305 mężczyzn.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2022 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) w tym:	1.871	1.321	2.612
- świadczenia pieniężne	1.000	990	1.986
- świadczenia niepieniężne	1.018	718	1.715
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	12	12	13
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1.868	1.318	2.608
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	-	1.528	2.927
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	-	322	582
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów/ projektów socjalnych		Liczba osób objętych kontraktami/ projektami socjalnymi
Kontrakt socjalny część A* *Kontrakt socjalny część A dotyczy osób i rodzin z którymi zawierany jest kontrakt w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.	160		184
Kontrakt socjalny część B* *Kontrakt socjalny część B dotyczy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art.49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zawierany w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej, lub przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.	16		16
Projekt socjalny „PoRaDa”	1		104

Źródło: Opracowanie własne

Pomocą społeczną w 2022r. objęto na terenie miasta: 1.321 rodzin, 2.612 osób w tych rodzinach, natomiast 1.871 osób otrzymało decyzją świadczenie. **W stosunku do 2021r. o 6,18 % zmniejszyła się liczba rodzin objętych pomocą społeczną.**

Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2020 - 2022

Rodziny objęte pomocą społeczną	2020	2021	2022
Rodziny	1.562	1.408	1.321
Osoby w tych rodzinach	3.261	2.888	2.612
Osoby, które otrzymały decyzją świadczenie	2.269	1.955	1.871
% osób objętych pomocą do ogólnej liczby mieszkańców Ostrołęki	6,35	5,72	5,26

Źródło: Opracowanie własne

Najważniejszym zadaniem pomocy społecznej jest praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa pracownika socjalnego, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2022 roku w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej

Gospodarstwo 1 osobowe	Gospodarstwa 2 osobowe	Gospodarstwa 3 osobowe	Gospodarstwa 4 osobowe	Gospodarstwa 5 osobowe	Gospodarstwa 6 osobowe i więcej
•liczba rodzin 967	•liczba rodzin 257	•liczba rodzin 165	•liczba rodzin 139	•liczba rodzin 63	•liczba rodzin 52
•liczba osób w rodzinie 967	•liczba osób w rodzinie 514	•liczba osób w rodzinie 495	•liczba osób w rodzinie 556	•liczba osób w rodzinie 315	•liczba osób w rodzinie 347

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2022 roku

Rodziny z dziećmi	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1 dziecko	169	443
	2 dzieci	156	571
	3 dzieci	73	346
	4 dzieci	35	206
	5 dzieci	9	64
	6 dzieci	4	35
	7 i więcej dzieci	2	18
	Razem	448	1.683
Rodziny Niepełne	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1	100	234
	2	76	249
	3	40	177
	4 i więcej	23	135
	Razem	239	795
Rodziny emerytów i rencistów	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1-osobowe	323	323
	2-osobowe	74	148
	3-osobowe	18	54
	4 i więcej	17	72
	Razem	432	597

Źródło: Opracowanie własne

Miasto Ostrołęka w 2022r. podzielone było na 17 osiedli, natomiast ze względu na potrzeby pomocy społecznej teren miasta Ostrołęki podzielony był na 23 rejony opiekuńcze, w których pracowało 23 pracowników socjalnych. Ponadto 1 pracownik socjalny prowadził sprawy osób bezdomnych z terenu miasta Ostrołęki, a 1 pracownik sprawy rodzin zastępczych.

Ze względu na różne trudności życiowe, grupami szczególnego ryzyka są rodziny z dziećmi, rodziny niepełne, rodziny emerytów i rencistów.

Z przedstawionych danych wynika, że rodziny z jednym i dwojgiem dzieci najczęściej korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Niewystarczające środki finansowe powodują zaburzenie funkcji ekonomicznej, edukacyjnej i socjalizacyjnej rodziny, prowadząc do powstawania niepożądanych wzorców zachowań, utrwalanych w warunkach niesprzyjających prawidłowemu rozwojowi.

Na ryzyko trudności życiowych narażone były również rodziny niepełne, w których występuje brak któregoś z rodziców. W większości przypadków były to samotne matki, wychowujące dzieci w różnym wieku. Działaniami pomocy społecznej objęto 239 rodzin niepełnych. Kolejną liczną grupą osób korzystających ze wsparcia Ośrodka w 2022r. były także rodziny emerytów i rencistów, których wiek i stan zdrowia, a także niski poziom dochodów kwalifikował do wsparcia. W 2022r. pomocą społeczną objęto 432 takie rodziny.

Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2020-2022

Dysfunkcja w rodzinie	Liczba środowisk					
	2020	2021	2022	%		
				do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy		
				2020	2021	2022
Ubóstwo	985	838	788	63,06	59,52	59,65
Sieroctwo	1	2	2	0,06	0,14	0,15
Bezdomność	109	90	117	6,98	6,39	8,86
Bezrobocie	722	652	551	46,22	46,31	41,71
Niepełnosprawność	658	616	611	42,13	43,75	46,25
Długotrwałej lub ciężkiej choroby	979	897	843	62,68	63,71	63,82
Przemoc w rodzinie	20	23	24	1,28	1,63	1,82
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	253	190	165	16,20	13,49	12,49
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	387	313	295	24,78	22,23	22,33
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	34	27	29	2,18	1,92	2,20
Alkoholizm	213	214	224	13,64	15,20	16,96
Narkomania	25	21	26	1,60	1,49	1,97
Zdarzenie losowe	8	12	4	0,51	0,85	0,30
Sytuacja kryzysowa	12	3	3	0,77	0,21	0,23
Kłęski żywiołowej lub ekologicznej	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Trudne sytuacje życiowe, których rodziny nie są w stanie samodzielnie pokonać, powodują konieczność wejścia w system pomocy społecznej. Dane statystyczne, będące w dyspozycji MOPR, wskazują na występowanie dysfunkcji w rodzinach, czyli określonych zdarzeń, problemów i sytuacji uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Prawidłowa diagnoza co do ewentualnych deficytów bądź przeszkód oraz niezaspokojonych potrzeb, stanowiła punkt wyjścia dla określenia działań związanych z poprawą sytuacji osób/rodzin z uwzględnieniem jej własnych możliwości i uprawnień.

Z przedstawionych danych wynika, że długotrwała lub ciężka choroba była dominującym problemem, który utrudniał lub uniemożliwiał prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin korzystających w 2022 roku ze świadczeń pomocy społecznej. Tu zwykle występowały trudności finansowe, związane z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia oraz zakupu leków. Z powodu długotrwałej choroby w 2022r. przyznano pomoc dla 843 rodziny (1537 osób w tych rodzinach), natomiast problem niepełnosprawności dotyczył 611 rodzin (1083 osoby w tych rodzinach).

Kolejnym problemem, dotykającym rodziny korzystające z pomocy było bezrobocie (551 rodzin, 1274 osoby w tych rodzinach). Wskaźnik ten odzwierciedlał sytuację na ostrołęckim rynku pracy i wciąż wysoką stopę bezrobocia. Na koniec grudnia 2021r. stopa bezrobocia w mieście Ostrołęka wynosiła 8 %, a na dzień 31.12.2022r. bezrobocie kształtowało się na poziomie 7 %. Osoby/rodziny kwalifikowały się do różnych form pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji materialno-bytowej spowodowanej brakiem możliwości podjęcia zatrudnienia.

Niepokojącym zjawiskiem jest to, że bezrobociu towarzyszą również inne problemy m.in. uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, bezdomność, które utrudniały prawidłowe funkcjonowanie rodzin i osób.

W przypadku 295 rodzin (1026 osób w rodzinach) wielodzietnych i niepełnych, dużym problemem okazała się bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z trudnościami finansowymi, brakiem możliwości zmiany sytuacji rodziny nie potrafiły w prawidłowy sposób sprawować funkcji rodzicielskiej.

W 224 rodzinach (338 osób w tych rodzinach) objętych pomocą MOPR występował alkoholizm. Natomiast potrzeba ochrony macierzyństwa kwalifikowała do świadczeń pomocy społecznej 165 rodzin (760 osób w rodzinach). Należy przy tym zaznaczyć, iż alkoholizm został uznany za główny problem jedynie w 224 środowiskach, co nie odzwierciedla faktycznej

sytuacji. Problem ten dotyczy znacznie większej liczby środowisk. Osoby z problemem alkoholowym zwykle zaprzeczają, iż są nim dotknięte, w związku z tym jest on bardzo trudny do zdiagnozowania.

Po ustaleniu faktycznej sytuacji osób i rodzin ubiegających się o pomoc oraz po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego MOPR wydaje decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej, od których służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ostrołęce.

Od marca 2020r., zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, wprowadzono możliwość przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji, w szczególności z osobą lub rodziną, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, dokumentów lub oświadczeń, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub informacji udostępnionych przez podmioty, instytucje zgodnie z art. 105 ustawy o pomocy społecznej.

Ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w latach 2020-2022

2020	2021	2022
rodzinne wywiady środowiskowe - 375	rodzinne wywiady środowiskowe - 402	rodzinne wywiady środowiskowe - 470
aktualizacje wywiadów środowiskowych - 5 562	aktualizacje wywiadów środowiskowych - 5 207	aktualizacje wywiadów środowiskowych - 4 883

Źródło: Opracowanie własne

Liczba wydanych decyzji administracyjnych przyznających świadczenia pomocy społecznej w latach 2020-2022

Rodzaj świadczenia	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Zasiłki stałe	116	145	231
Zasiłki okresowe	2 148	1885	1796
Zasiłki celowe i w naturze	3 761	3607	2894
Schronienie	26	16	18
Program dożywiania, posiłki poza programem	4 186	3177	3533
Razem:	10 237	8830	8472

Źródło: Opracowanie własne

3.2 Realizacja pracy socjalnej

Najważniejszym zadaniem pomocy społecznej jest praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa pracowników socjalnych, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we

wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy.

Art. 119 ust.1 pkt.1 ww. ustawy o pomocy społecznej stanowi, iż praca socjalna jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie diagnozy, służącej do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

W 2022 roku pracownicy socjalni prowadzili działania z zakresu pracy socjalnej wobec:

	2020	2021	2022
Ilość rodzin	1510	1728	1528
Liczba osób w tych rodzinach	3107	3464	2927

Źródło: Opracowanie własne

Pracownicy socjalni w 2022r. podejmowali działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotykała trudności, których nie była w stanie samodzielnie pokonać i wymagała wsparcia np. w środowisku społecznym, prowadzeniu gospodarstwa domowego w realizowaniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, uzyskaniu zatrudnienia, poprawy stanu zdrowia itp.

Praca socjalna prowadzona była m.in. w oparciu o **kontrakt socjalny**, który określał współdziałanie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt taki jest zawierany i realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) deklarującą wolę udziału w przezwyciężaniu własnych trudności. Kontrakt zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej.

W 2022 roku pracownicy socjalni zawarli 176 kontraktów socjalnych, (200 osób objętych kontraktami socjalnymi), w tym :

- **Część A** kontraktu - określająca sposób współdziałania między osobą/rodziną a pracownikiem socjalnym w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej – zawarto 160 kontraktów z 184 osobami.
- **Część B** kontraktu - określająca sposób współdziałania między osobą, a pracownikiem socjalnym w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - zawarto 16 kontraktów z 16 osobami.

Ponadto w 2022r. pracownicy socjalni na bieżąco prowadzili działania, które dotyczyły m.in.

Poradnictwa w zakresie

- możliwości otrzymania dodatku mieszkaniowego,
- uzyskania świadczeń rentowych i emerytalnych,
- uzyskiwania alimentów,
- wykonywania władzy rodzicielskiej,
- ustalenia lub zmiany stopnia niepełnosprawności,
- potrzeby zarejestrowania się w urzędzie pracy,
- racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,
- możliwości ubiegania się o pomoc,
- uzyskania wsparcia z innych instytucji, organizacji społecznych i pozarządowych.

Kierowania do:

- Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Orzecznika ZUS, KRUS,
- Poradni Leczenia Uzależnień,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- Klubu Integracji Społecznej,
- Centrum Integracji Społecznej,
- Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Poradnictwa Obywatelskiego, Mediacji,
- organizacji społecznych, pozarządowych, stowarzyszeń,
- organizacji kościelnych w celu otrzymania pomocy rzeczowej,
- Ośrodka Adopcyjno- Opiekuńczego.

Udzielania pomocy w :

- załatwianiu spraw urzędowych,
- skierowaniu dzieci na kolonie,
- umieszczeniu w domu pomocy społecznej, szpitalu, zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno - opiekuńczych, ośrodkach wsparcia i innych,
- uzyskaniu odpowiednich dokumentów z zakładów pracy, ZUS-u, KRS - u i innych instytucji,
- przygotowaniu i wniesieniu sprawy o alimenty,
- uzyskaniu przydziału mieszkania,
- rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych lub nawiązywaniu kontaktów z rodziną,
- uzyskaniu sprzętu ortopedycznego, artykułów, medycznych,
- przystosowaniu mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- umożliwieniu skierowania do sanatorium, turnus rehabilitacyjny,
- załatwianiu wizyty lekarza,
- organizacji wsparcia prawnego, pedagogicznego, psychologicznego,
- sprawieniu pogrzebu.

Współpracy z :

- opiekunami prawnymi,
- kuratorami,
- placówkami medycznymi,
- placówkami przeciwdziałającymi uzależnieniom,
- Wspólnotą AA,
- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym,
- kościółami i związkami wyznaniowymi,
- organizacjami pozarządowymi,
- stowarzyszeniami,
- jednostkami samorządowymi,
- ośrodkami pomocy społecznej,
- spółdzielniami mieszkaniowymi,
- radami osiedla,
- policją, strażą miejską,
- domami pomocy społecznej,
- sądem,
- Ostrołęcką Radą Seniorów, Młodzieżową Radą Miasta,
- Spółdzielnią Socjalną "Na Wspólnej" w Ostrołęce, Spółdzielnią Socjalną "Samodzielność, Praca, Aktywność " w Ostrołęce (Centrum Integracji Społecznej),
- Firmą Szkoleniowo - Doradcą PREME,
- organizatorem, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej,
- wychowawcami Placówki Pieczy Zastępczej "Korczakówka",
- asystentami rodziny Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego.

Współpracy w organizowaniu pomocy w formie:

- skierowania 18 dzieci na kolonie organizowane przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- skierowania 40 dzieci na obóz ZHP organizowany przez Chorągiew Mazowiecką,
- skierowania 20 dzieci na kolonie organizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- dystrybucji pomocy rzeczowej otrzymanej od zakładów pracy i osób prywatnych wg. potrzeb podopiecznych,
- wskazania 7 rodzin w ramach projektu ogólnopolskiego programu SZLACHETNA PACZKA realizowanego przez Stowarzyszenie WIOSNA ,
- wsparcia przez okres 10 m-cy, 6 osób starszych w postaci Kart zakupowych na kwotę 150 zł miesięcznie z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych w ramach programu "Na codzienne zakupy" realizowanego przez Caritas Polska i Fundację Biedronka,
- organizowania zakupów w zakresie produktów żywnościowych,leków dla 15 osób/6 rodzin przebywających na kwarantanie lub izolacji domowej .

Fot: Przedstawiciele Rady Seniorów podczas spotkania w MOPR.

Jednocześnie pracownicy socjalni w 2022r. prowadzili następujące działania w zakresie pomocy społecznej tj.:

- dokonywali bezpośrednich odwiedzin rodzin w środowisku,
- reprezentowali klientów w sprawach w Sądzie Rejonowym, Prokuraturze i innych instytucjach,
- dystrybuowali odzież, sprzęt, meble pozyskane od darczyńców,
- motywowali klientów i członków rodziny do utrzymania abstynencji, kontynuacji leczenia, terapii, uczestnictwa w grupach wsparcia, zmiany postępowania, podjęcia zatrudnienia itp.,
- motywowali, wspierali, typowali klientów i członków rodziny bezrobotnych do uczestnictwa w programach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- motywowali rodziców do pracy z asystentem rodziny, udziału dzieci w letnim wypoczynku lub korzystania z Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce,
- interweniowali i monitorowali opiekę nad dziećmi i osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi,
- monitorowali: sposób wykorzystania przyznanej pomocy, realizację kontraktów socjalnych, sytuację rodzin dotkniętych przemocą,
- brali udział w posiedzeniach zespołu dot. oceny okresowej sytuacji dzieci uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, Środowiskowych Ognisk Wychowawczych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, wychowanków Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce, rodzin zastępczych oraz rodzin biologicznych wychowanków.

Przygotowywali:

- rodzinne wywiady środowiskowe, ich aktualizacje, wywiady alimentacyjne, wywiady środowiskowe do przyznania dodatku mieszkaniowego,
- wywiady weryfikujące wątpliwości w zakresie przyznania specjalnych zasiłków opiekuńczych, oraz prawidłowe wykorzystanie świadczeń w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+) oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych,

- kontrakty socjalne,
- „Niebieskie Karty”,
- zaświadczenia dot. udzielonej pomocy społecznej, adnotacje urzędowe, notatki służbowe, informacje, pisma, wezwania w zakresie świadczonej pomocy, alimentacji na rzecz klientów,
- opinie w sprawach pracy z rodziną i możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
- wnioski do sądu o objęcie nadzorem kuratorskim,
- wnioski do sądu w sprawach opiekuńczych,
- wnioski o przymusowe leczenie odwykowe,
- wnioski do Placówki Wsparcia Dziennego o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny,
- wnioski o przydział mieszkania z zasobów Miasta,
- wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego,
- ocenę sytuacji materialnej osób ubiegających się o wsparcie w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- ankiety o objęcie dziecka/rodziny wsparciem wolontariusza MOPR,
- oceny w sprawie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- potwierdzenia sprawowania faktycznej opieki nad osobą uprawnioną do renty socjalnej.

W 2022r. pracownicy socjalni brali również udział w posiedzeniach: Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji ds. Przydziału Mieszkań z Zasobów Miasta, Miejskiego Zespołu Reagowania Kryzysowego, spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2022 roku pracownicy socjalni występowali z wnioskami o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny do Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, która organizuje pracę asystenta z rodziną.

Łącznie na terenie miasta Ostrołęki w 2022r. wsparciem Asystentów rodziny objętych było 92 rodziny, mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. **Wsparciem asystenta objęto łącznie 197 dzieci w tym:**

- 179 dzieci pod bezpośrednią opieką rodziców,
- 9 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2 dzieci przebywało pod opieką drugiego rodzica, nie współpracującego z asystentem.

Zakres współpracy Asystenta Rodziny z pracownikiem socjalnym MOPR:

- wprowadzenie asystenta w środowisko,
- omówienie planu pracy z rodziną i dokonywanie oceny sytuacji rodziny,
- wspólne monitorowanie środowiska i wymiana informacji,
- wspólne omawianie występujących problemów w rodzinach oraz planowanie podejmowanych działań na rzecz rodziny,
- nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz poszukiwania i/lub podejmowania oraz utrzymania pracy zarobkowej,

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia i bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą,
- omawianie występujących problemów w rodzinie, dysfunkcji, funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym.

3.3 Świadczenia pieniężne i w naturze z pomocy społecznej.

Przyznawanie, wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń pieniężnych i w naturze jest podstawowym instrumentem wykorzystywanym w pomocy społecznej na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną. Zgodnie z art. 36 ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna
- bilet kredytowany
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenia społeczne
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne
- interwencja kryzysowa
- schronienie
- posiłek
- niezbędne ubranie
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia
- mieszkanie chronione
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie-w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych

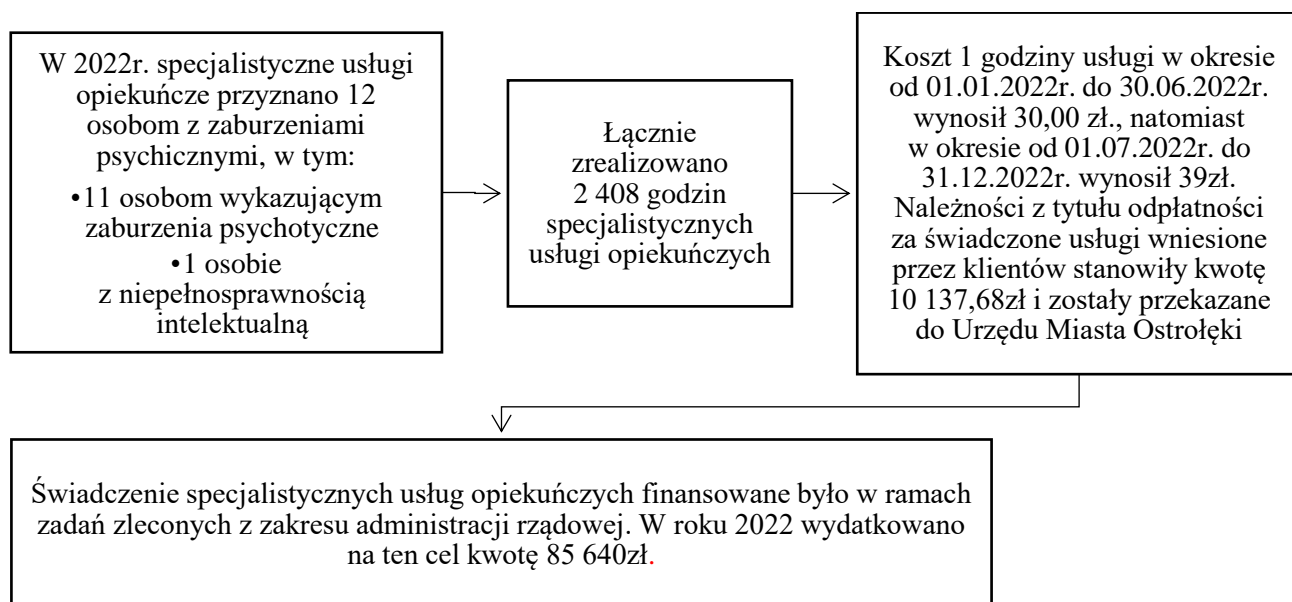
IV. ZADANIA ZLECONE GMINIE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia	Ilość osób			Kwota		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	22	17	12	155.624 PLN	96.408 PLN	85.640 PLN
Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP	1	2	2	10.900 PLN	19.800 PLN	14.500 PLN
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	28	33	39	124.218 PLN	147.791 PLN	176.377 PLN
Razem				290.742 PLN	263.999 PLN	276.517 PLN

Źródło: Opracowanie własne

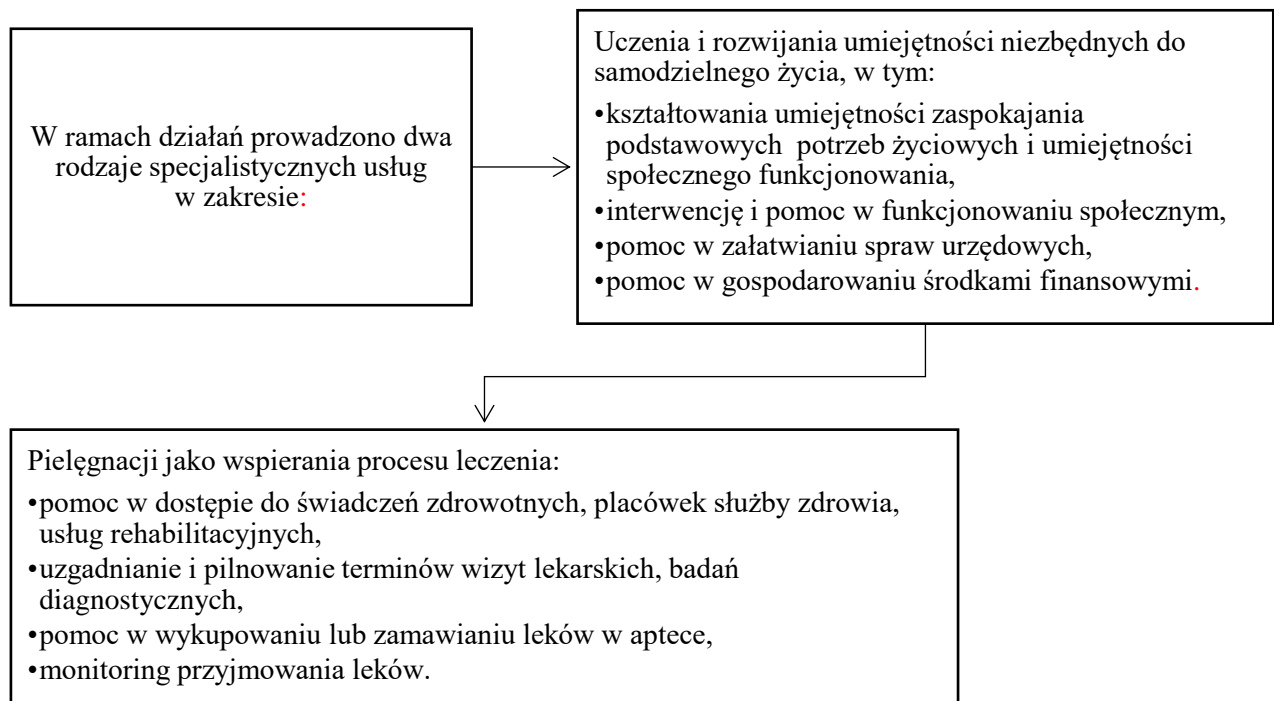
W porównaniu do 2021r. zmniejszyła się liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych o 29,41%. Z zasiłków celowych przyznanych cudzoziemcom, skorzystało 2 osoby w tym: 1 osoba która uzyskała zgodę na pobyt ze względów humanitarnych i 1 osoba na pobyt tolerowany na terytorium RP. W porównaniu do 2021r. liczba cudzoziemców, którzy skorzystali z pomocy w 2022r. utrzymuje się na takim poziomie. Liczba osób pobierających wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd w 2022r. wzrosła o 18,18% w porównaniu do 2021r.

4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Dominującym schorzeniem występującym u osób objętych usługami były m.in.: schizofrenia występująca w różnych postaciach, m.in: paranooidalnej i rezydualnej, choroba afektywna dwubiegunowa, zaburzenie osobowości i zachowania u osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Ponadto większość osób objętych wsparciem boryka się także z dodatkowymi schorzeniami typu: epilepsja, nadciśnienie tętnicze, otyłość oraz z problemami w codziennym funkcjonowaniu.

Wymiar godzin i zakres świadczonych usług został dostosowany do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi oraz celów postawionych w planach postępowania terapeutyczno-wspierającego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczyły osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pielęgniarki/pielęgniarsza oraz pracownika socjalnego. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze posiadały wieloletni staż pracy m.in. na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce, jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto osoby posiadały przeszkolenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych.

4.2 Zasilki celowe przyznane cudzoziemcom

Stosownie do art. 5 pkt.2 b ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje, na podstawie zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego.

W 2022 roku z pomocy skorzystały 2 rodziny z Armenii. Jedna rodzina miała zgodę na pobyt tolerowany uzyskała pomoc w formie zasiłku celowego m.in. z przeznaczeniem: na odzież, obuwie, środki czystości, opłaty mieszkaniowe, sprzęt AGD, pościel, b. pościelową, ręczniki. Natomiast druga rodzina miała zgodę na pobyt ze względów humanitarnych uzyskała pomoc w formie zasiłku celowego m.in. z przeznaczeniem: na leki, odzież, obuwie, środki czystości, sprzęt AGD, opłaty mieszkaniowe, opał.

4.3 Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacano 39 osobom w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

4.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował zadania wynikające z art. 7 ust. 2 -3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na podstawie art. 54 ww. ustawy oraz przeprowadzonego przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego wydawano decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osobom nieposiadającym innego tytułu do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Prawo do świadczeń zdrowotnych przysługiwało osobom, które spełniały kryterium dochodowe określone w art. 8 ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. W 2022r. wydano dla 197 osób, 299 decyzji w ww. sprawach.

V. ZADANIA WŁASNE GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Środki finansowe na realizację zadań własnych przeznaczono na następujące formy pomocy

Świadczenia	Ilość osób			Kwota (zł)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Zasiłki stałe, w tym:	147	145	138	830.609 PLN	783.957 PLN	811.078 PLN
- dla osoby samotnie gospodarującej	139	140	136	812.572 PLN	775.874 PLN	808.777 PLN
- dla osoby pozostającej w rodzinie	8	5	2	18.037 PLN	8.083 PLN	2.301 PLN
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	792	660	600	1.951.965 PLN	1.512.679 PLN	1.439.702 PLN
- bezrobocia	566	497	451	1.416.078 PLN	1.129.571 PLN	1.053.531 PLN
- długotrwałej choroby	130	112	118	180.761 PLN	123.722 PLN	128.149 PLN
- niepełnosprawności	57	52	68	63.962 PLN	74.666 PLN	83.016 PLN
- inne powody itp. ochrona macierzyństwa, wielodzietność itp.	182	147	119	291.164 PLN	184.720 PLN	175.006 PLN
Zasiłki celowe, pomoc rzeczowa, w tym:	1.244	1.087	947	2.024.977 PLN	1.778.230 PLN	1.256.393 PLN
- zasiłki celowe na żywność Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”	1.005	845	745	1.300.626 PLN	1.020.110 PLN	768.400 PLN
- zasiłki celowe	656	660	581	496.110 PLN	493.825 PLN	324.022 PLN
- zasiłki celowe specjalne	393	400	307	228.241 PLN	264.295 PLN	163.971 PLN
Schronienie	75	92	107	463.273 PLN	438.620 PLN	462.238 PLN
Posiłki gorące, w tym dla:	1.059	902	945	401.623 PLN	427.346 PLN	571.200 PLN
- dzieci	703	553	586	198.361 PLN	221.351 PLN	324.098 PLN
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	8	12	3	6.220 PLN	20.200 PLN	9.600 PLN
Pogrzeby w tym:	2	3	2	3.996 PLN	6.480 PLN	5.900 PLN
- osobom bezdomnym	-	1	-	-	2.484 PLN	-
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłki stałe, osoby realizujące kontrakt socjalny)	118	156	166	64.731 PLN	72.248 PLN	80.348 PLN
Usługi opiekuńcze	128	149	153	1.147.981 PLN	1.348.266 PLN	1.355.909 PLN
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez Sąd	7	11	10	29.493 PLN	46.931 PLN	42.919 PLN
Razem:				6.924.868 PLN	6.434.957 PLN	6.035.287 PLN

Źródło: Opracowanie własne

* osoby korzystały z różnych form świadczeń (nie należy sumować)

Z analizy osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej i powodów udzielania tej pomocy wynika, iż:

- Zmniejsza się liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej korzystających ze świadczeń pieniężnych, w tym zasiłków okresowych i celowych.
- Rośnie zapotrzebowanie na pomoc w formie usług opiekuńczych. W 2022 ze wsparcia oferowanego w ramach usług opiekuńczych skorzystało łącznie 153 osoby. W odniesieniu do 2020r stanowiło to wzrost ogólnej liczby osób objętych tą formą wsparcia o 19,53%, natomiast w stosunku do 2021r. wzrost stanowi 2,68 %.

Liczba zasiłków stałych wypłaconych w 2022r. w stosunku do 2021r. spadła o 4,83%. O 9,09% spadła także liczba zasiłków okresowych. W 2021r. wypłacono 1087 osobom zasiłki celowe, natomiast w 2022r.– 947 (spadek o 12,88%). Zaobserwowano wzrost liczby osób korzystających ze schronienia. W 2021r. 92 osoby korzystały z tej formy wsparcia, natomiast w 2022 r.– 107 osób (wzrost o 16,30%). Zwiększyła się liczba osób korzystających z gorących posiłków. W 2021r. z tej formy wsparcia korzystało 902 osób, zaś w 2022r.- 945 (wzrost o 4,77%). W 2022r. zmniejszyła się liczba zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego o 75% w stosunku do 2021r. W porównaniu do 2021r. zaobserwowano wzrost liczby osób, którym refundowana była składka na ubezpieczenie zdrowotne o 6,41%. Zmniejszyła się liczba osób, którym wypłacone było wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd o 9,09%.

5.1 Zadania obowiązkowe

5.1.1 Zasiłki stałe

Ta forma wsparcia świadczona była osobom pełnoletnim całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, nieposiadającym żadnego źródła utrzymania, lub których dochód jak również dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego.

Zasiłek stały ustalano stosownie do przepisów wynikających z ww. ustawy:

- w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby
- w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie
- zasiłek stały nie mógł być wyższy niż 719 zł, a nie niższy niż 30 zł miesięcznie

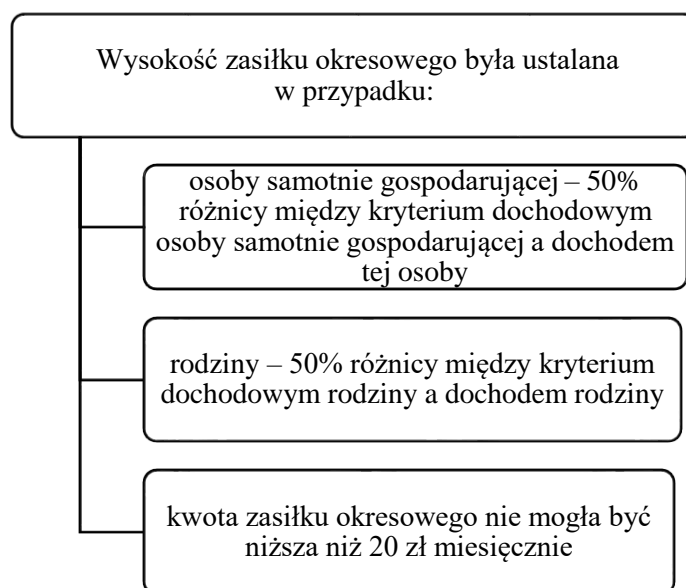
Okres przyznanej pomocy w formie zasiłku stałego w 2022 roku wynosił średnio 9,98 miesięcy, natomiast średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego na osobę stanowiła kwotę 589,02 zł.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 18 osób, na kwotę 53.750 zł.

5.1.2 Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje osobie/rodzinie, których dochód był niższy od kryterium

dochodowego osoby samotnie gospodarującej, lub od kryterium dochodowego rodziny, w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność.

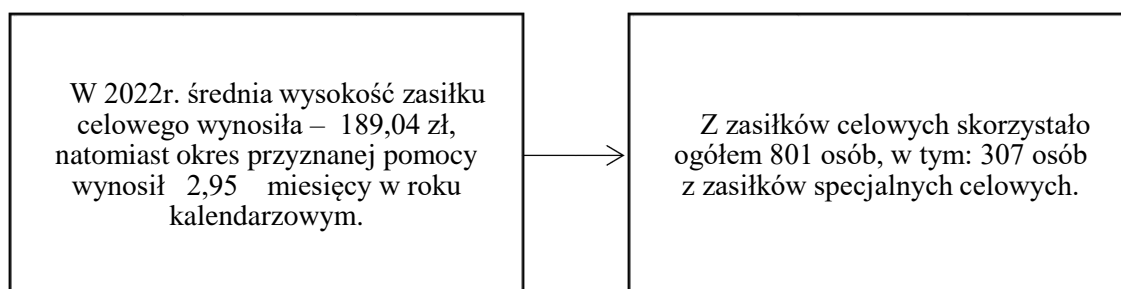

Okres przyznanej pomocy w formie zasiłku okresowego w 2022 roku wyniósł średnio 6,07 miesiąca, natomiast średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego na osobę/rodzinę stanowiła kwotę 395,41 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 596 rodzin/600 osób (1344 osoby w rodzinie).

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 66 rodzin, na kwotę 77.400 zł.

5.1.3 Zasiłki celowe

Zasiłki celowe przyznawane były dla osób/rodzin głównie z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, choroby oraz braku źródła utrzymania, bądź niskiego dochodu w rodzinie. Wysokość zasiłku celowego uzależniona była od sytuacji materialnej i bytowej rodziny oraz ilości osób w rodzinie. Najczęściej były to zasiłki z przeznaczeniem na żywność, leki, leczenie, środki czystości, opał, odzież, obuwie, energię elektryczną, dopłatę do czynszu mieszkaniowego.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy

skorzystało 7 rodzin, na kwotę 430,00 zł. W związku ze stanem epidemii COVID-19, zgodnie z art. 48 b ust.2 ustawy o pomocy społecznej ze wsparcia w formie zakupu artykułów żywnościowych skorzystało 6 rodzin/ 15 osób, na kwotę 671,03 zł, objętych kwarantanną domową.

Pomoc rzeczowa przyznawana w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione na udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi.

Zasiłki celowe na żywność w ramach programu „Posiłek w domu i szkole” przyznano dla 740 rodzin/745 osobom, którym przyznano decyzją świadczenie (1630 osób w tych rodzinach). Średnia wysokość zasiłku celowego na żywność wynosiła – 150,52 zł miesięcznie, natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 6,90 miesięcy w roku kalendarzowym.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Taką pomoc otrzymało 71 osób, na kwotę 47.100 zł.

5.1.4 Schronienie dla osób bezdomnych

Bezdomność jest zjawiskiem bardzo zmiennym w czasie, często ulega nasileniu w okresie jesienno-zimowym. Z szacunkowych danych będących w posiadaniu MOPR wynika, że na terenie miasta Ostrołęki w 2022r. przebywało ok. 130 osób bezdomnych oraz zagrożonych bezdomnością.

Ilość osób bezdomnych korzystających ze schronienia

Osoby, którym udzielono schronienia	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Noclegownia dla Osób Bezdomnych przy ul. Kołobrzeskiej 15, Ostrołęka	67	87	100
Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenie Hilaris w Siedlcach ul. Południowa 1	2	2	0
Stowarzyszenie Wspólnota Chleb Życia Schronisko dla Bezdomnych z siedzibą w Zochcinie 58, 27 – 580 Sadowie	1	1	0
Schronisko dla Osób Bezdomnych „Tylko” Caritas Archidiecezji Warszawskiej	0	0	1
Stowarzyszenie Monar Markot Schronisko dla Bezdomnych w Poznaniu, ul. Borówki 8,64-610 Rogoźno	0	0	1
Schronisko dla Osób Bezdomnych „MARKOT”, Dreglin, 06-450 Głinojeck	2	1	1
Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi Borowy Młyn 22 Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych „AGAPE” gm. Ryjewo	1	1	0
Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „MARKOT” ul. Mikołaja Kopernika 2 Ożarów Mazowiecki	1	0	0
Schronisko w Janowie 42 05-180 Pomiechówek, Stowarzyszenie „ANTIDOTUM”	1	6	6
Stowarzyszenie Pomocy ”Ludzie –Ludziom” Schronisko Dom Socjalny dla Mężczyzn we Wrocławiu	0	1	1
Dom dla Bezdomnych Wspólnoty Katolickiej „Chleb Życia” w Warszawie	0	1	0
Razem	75	92*	107*

Źródło: Opracowanie własne

* 2021, 2022 liczby osób nie należy sumować, gdyż osoby korzystały zarówno ze schronienia zapewnionego przez Noclegownię MOPR, Schronisko w Janowie, w Schronisku w Warszawie.

W 2022 roku Ośrodek kierował bezdomnych mężczyzn do Noclegowni dla Osób Bezdomnych prowadzonej przez MOPR przy ul. Kołobrzeskiej 15, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach (m.in. ze względu na stan zdrowia) do Schroniska w Janowie, Dreglinie, Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu.

W stosunku do 2021 roku zwiększyła się o 16,30 % liczba osób bezdomnych, którym udzielono schronienia.

Schronienia w postaci tymczasowego miejsca noclegowego udzielano osobom bezdomnym, niemającym jakiegokolwiek możliwości zamieszkania w innym miejscu. Osoba bezdomna miała prawo na podstawie art. 48 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej domagać się od gminy schronienia, miejsca do spania, posiłku i niezbędnego ubrania.

Ogółem w 2022 roku udzielono schronienia 107 osobom bezdomnym w tym: 106 mężczyznom oraz 1 kobiecie. Koszt ich pobytu wyniósł 462.238 zł.

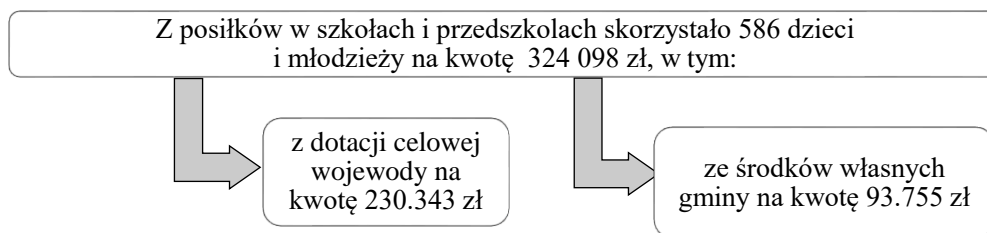
Ogólny koszt funkcjonowania Noclegowni dla Osób Bezdomnych prowadzonej przez MOPR przy ul. Kołobrzeskiej 15 wyniósł 406.440 zł (utrzymanie, wyposażenie noclegowni oraz zakup żywności dla osób bezdomnych, itp.).

W przypadku konieczności zapewnienia osobie bezdomnej całodobowej opieki w formie usług opiekuńczych lub zapewnienia schronienia bezdomnym kobietom, w stanie epidemii COVID-19, a od 16 maja 2022r. stanie zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 zawierano porozumienia (na piśmie lub ustnie) ze Schroniskiem w Warszawie, Poznaniu, Dreglinie, Janowie, Wrocławiu.

Koszt pobytu osoby bezdomnej w Schronisku w Warszawie wynosił - 24,15 zł za dobę, Schronisku w Poznaniu wynosił - 49,00 zł. za dobę, w Schronisku w Dreglinie wynosił - 40,00 zł za dobę, w Schronisku w Janowie wynosił - 45,00 zł za dobę, Schronisku we Wrocławiu wynosił - 44,97 zł za dobę. Natomiast w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Janowie koszt pobytu osoby bezdomnej wynosił - 55,00 zł za dobę. Ponadto należy wskazać, iż zgodnie z pismem nr DPS-IV.0211.1.15.2021.KS Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej skłanianie osób bezdomnych do powrotu na teren gminy ostatniego zameldowania, w celu uzyskania wsparcia np. w formie schronienia, wzbudzają poważne zastrzeżenia w sytuacji, gdy nie jest to zgodne z wolą osoby w kryzysie bezdomności i uzasadnione jej sytuacją. Podkreślono również ww. piśmie, że organ wydający decyzję analizuje wszystkie okoliczności opisane w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego, uzasadniające udzielenie pomocy w określonej formie- również wolę przebywania osoby bezdomnej w danym miejscu oraz możliwości uzyskania przez nią niezbędnego wsparcia.

5.1.5 Posiłki

Rodzinie kwalifikującej się do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej dodatkowo przyznawano pomoc w formie nieodpłatnych obiadów dla dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół i przedszkoli, a finansowanych przez Ośrodek. W 2022r. MOPR realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie gorącego posiłku była przyznawana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego.

Ilość dzieci objętych dożywianiem w 2022r.

Szkoła	Posiłek	Ilość osób	Kwota (zł)
Szkoła Podstawowa Nr 1	Obiady	32	14 522
Szkoła Podstawowa Nr 2	Obiady	66	33 793
Szkoła Podstawowa Nr 3	Obiady	15	5 764
Szkoła Podstawowa Nr 4	Obiady	61	29 463
Szkoła Podstawowa Nr 5	Obiady	63	31 781
Szkoła Podstawowa Nr 6	Obiady	52	24 751
Szkoła Podstawowa Nr 10	Obiady	54	24 632
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Ostrołęce	Obiady	34	23 583
Przedszkola publiczne i niepubliczne	Obiady	148	94 505
Szkoły średnie	Obiady	47	21 742
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Brata Żebrowskiego w Czarni (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	135
Szkoła Podstawowa w Rzekuniu (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	2	1 793
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Dom Dobrego Pasterza” w Piasecznie (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	1	750
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 7 w Warszawie (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	1	198
Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna „Wyjątkowy Uczeń”	Obiady	2	2 756
Przedszkole Samorządowe w Olszewie – Borkach (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	124
Przedszkole Samorządowe w Rzekuniu (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	591
Szkoła Przystosowująca do Pracy w Ostrołęce	Obiady	1	1 588
Żłobki Niepubliczne i Publiczne	Obiady	6	2 623
Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Nasza Szkoła”, Poradnia Rehabilitacji Neurologicznej „AGA”	Obiady	8	9 004
Ogółem			324 098

Źródło: Opracowanie własne

**liczby dzieci nie należy sumować gdyż 10 dzieci w ciągu roku 2022 korzystały zarówno z obiadów w przedszkolu, szkole podstawowej lub szkole średniej.*

Ponadto z gorących posiłków w 2022r. skorzystało **359*** osób dorosłych z **339*** rodzin, na kwotę **247.102 zł** w następujących placówkach:

- ⇒ w Spółdzielni Socjalnej „Na Wspólnej” - (obiady w soboty) dla 55 osób (54 rodziny), na kwotę 12.562 zł. Koszt jednostkowy obiadu wynosił 8,50 zł ,
- ⇒ w “Tanim Barze” MOPR, 359 osób (339 rodzin), na kwotę 234.540 zł. Koszt pełnego obiadu dla podopiecznego, przyznanego decyzją administracyjną w okresie styczeń 2022- czerwiec 2022 wynosił 4,00 zł, w okresie lipiec 2022– grudzień 2022 wynosił 4,60 zł.

** liczby osób/rodzin nie należy sumować, gdyż osoby, rodziny w ciągu roku 2022 korzystało zarówno z obiadów w „Tanim Barze” MOPR i Spółdzielni Socjalnej „Na Wspólnej”.*

5.1.6 Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Stosownie do art. 40 ust.1,3 ustawy o pomocy społecznej zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Ww. zasiłek może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego przyznano dla 3 osób (3 rodziny) na kwotę 9.600 zł w tym: 2 rodzinom z powodu uszkodzeń na skutek warunków atmosferycznych (wichura) na remont budynku mieszkalnego, 1 osobie z powodu kradzieży.

5.1.7 Sprawienie pogrzebu

Pogrzeby organizowane są przez MOPR zgodnie z uchwałą Nr 408/XL/2013 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 lutego 2013r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Miasto Ostrołęka.

Ośrodek w 2022 roku sfinansował sprawienie pogrzebu dla 1 osoby, która nie posiadała źródła dochodu i rodziny mogącej sfinansować koszty związane z pogrzebem. Koszt pogrzebu wyniósł 3.500 zł i obejmował zakup trumny i kwiatów, umycie i ubranie, przechowywanie zwłok w chłodni, kwaterę, opłaty usług grabarza, transport zwłok i obsługę pogrzebu.

Ponadto w październiku 2022 roku zorganizowano 1 pogrzeb dzieci utraconych zgłoszony przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce. Koszt pogrzebu wyniósł 2.400 zł i obejmował przewóz zwłok do kremacji, kremację zbiorową, zakup urny na prochy i kwiatów, pochówek urny z prochami w Grobie Dzieci Utraconych, na terenie cmentarza Parafialnego w Ostrołęce przy ul. Kujawskiej.

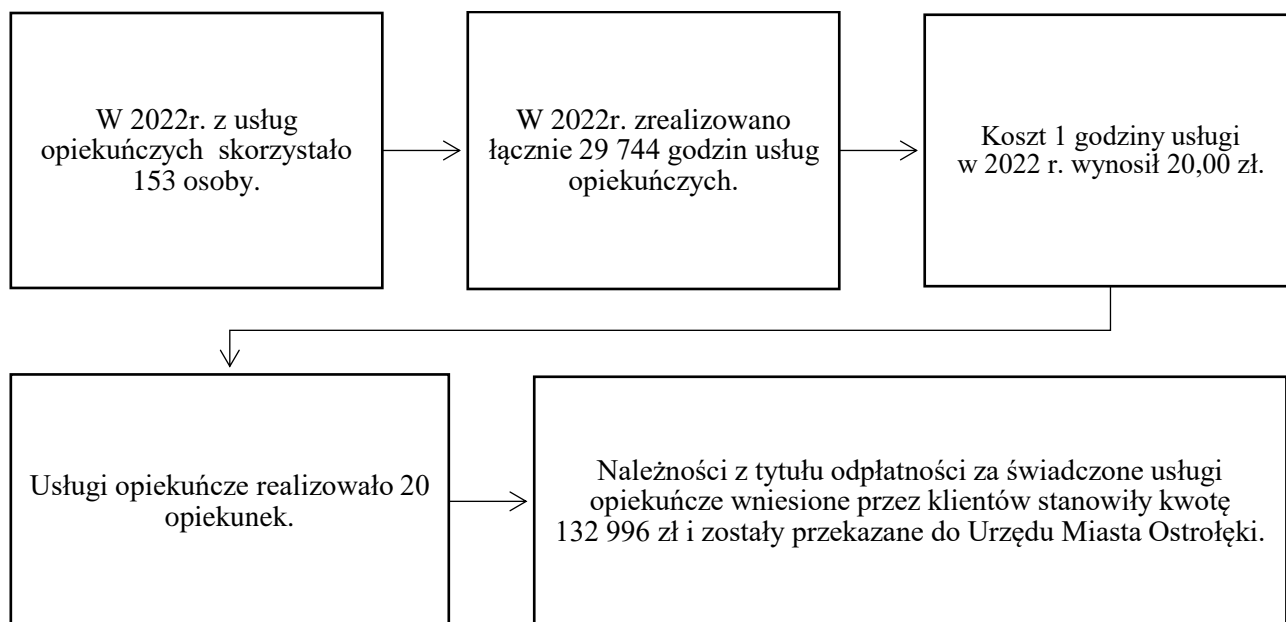
5.1.8 Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacano za osoby, które pobierały zasiłki stałe oraz osoby które uczestniczyły w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej w Ostrołęce. Miesięczna wysokość składki wynosiła 9% kwoty przyznanego świadczenia tj. zasiłku stałego – stanowiącej podstawę naliczenia składki zdrowotnej. W przypadku osób realizujących indywidualny program zatrudnienia socjalnego w CIS miesięczną podstawę naliczenia składki zdrowotnej stanowi 9% z kwoty 719 zł. W 2022r. MOPR opłacał składkę zdrowotną za 166 osób, w tym za 54 osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego CIS.

5.1.9 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone były osobom samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób, a są ich pozbawione, lub gdy rodzina lub wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy świadczyć. Usługi opiekuńcze świadczone głównie osobom samotnym i samotnie gospodarującym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

Usługi polegały na zaspokojeniu niezbędnych codziennych potrzeb życiowych. Usługi świadczone między innymi w zakresie: utrzymywania porządku w pomieszczeniach zajmowanych lub użytkowanych przez świadczeniobiorcę, dokonywaniu zakupów, realizacji recept, dostarczania gorącego posiłku oraz innych czynności wynikających z indywidualnych potrzeb świadczeniobiorcy.

5.1.10 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora wypłacano 10 osobom w wysokości ustalonej przez sąd. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

5.2 Zadania fakultatywne (realizowane w zależności od posiadanych środków)

5.2.1 Zasiłki celowe specjalne

Zasiłki celowe specjalne były udzielane w szczególności osobom, których dochód był wyższy od kryterium dochodowego, a ponosiły znaczne koszty związane m.in. z zakupem leków, dojazdem do placówek służby zdrowia, sytuacją kryzysową. Wysokość zasiłku celowego nie była wyższa niż kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, ustalone

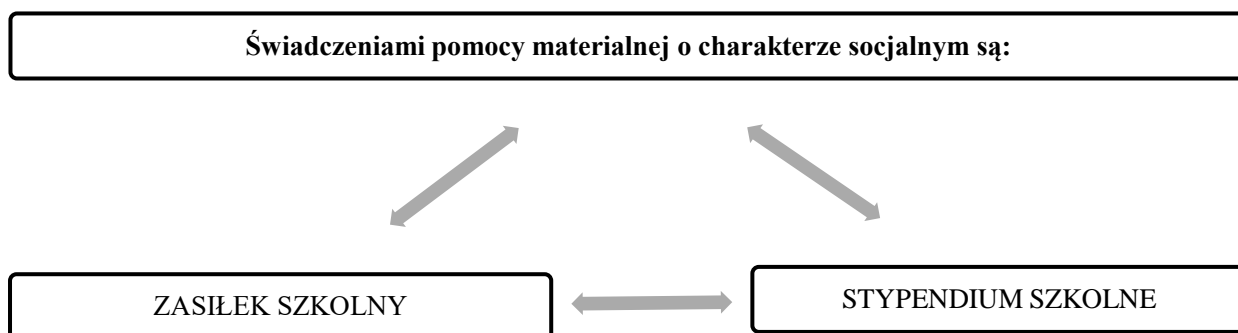
zgodnie z art.8 ust.1, 2 ww. ustawy tj. 776 zł na osobę samotnie gospodarującą, 600 zł na osobę w rodzinie.

Średnia wysokość zasiłku celowego specjalnego wynosiła - 214,90 zł, natomiast średni okres przyznanej pomocy wynosił 2,49 miesiąca. Z tej formy pomocy skorzystało 307 osób (liczba osób w tych rodzinach 576).

VI. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU OŚWIATY

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce od 1 września 2009 roku realizuje zadanie własne gminy, określone w rozdziale 8 a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zadaniem tym jest pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana uczniom w celu:

- ⇒ zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji,
- ⇒ umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Realizacja przez Ośrodek pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów odbywa się na podstawie:

- ⇒ ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ⇒ uchwały nr 381/LI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej,
- ⇒ uchwały Nr 382/LI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki.

Stosownie do ustawy o systemie oświaty pomoc materialna przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno - wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność,

brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Kryterium dochodowe na osobę w rodzinie ucznia uprawniające do otrzymania stypendium szkolnego wynosi 600,00 zł (zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej)

Uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego może być przyznany zasiłek szkolny w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Ta forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla ucznia ma charakter doraźny i jest udzielana w sytuacji wystąpienia zdarzeń losowych.

Rodzaj świadczenia	Liczba zrealizowanych świadczeń w roku	
	2021	2022
Pomoc materialna dla uczniów łącznie, w tym:	416	322
Stypendia szkolne	402	313
Zasiłki szkolne	14	9

Źródło: Opracowanie własne

Wysokość stypendiów zależy od:

- wysokości środków finansowych przeznaczonych na ten cel,
- limitów określonych w ustawie o systemie oświaty,
- ustaleń *Regulaminu* przyjętego przez Radę Miasta Ostrołęki,
- liczby uczniów uprawnionych do otrzymania stypendium,
- czasookresu, przez który uczniowie uprawnieni pobierają stypendium.

Miesięczna wysokość stypendium uzależniona jest od dochodu wnioskodawcy i jest ustalana każdorazowo na dany rok szkolny. Jeśli dochód na osobę w rodzinie przekraczał 50% kwoty 600 zł, o której mowa w art.8 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, wówczas miesięczna wysokość stypendium w okresie od stycznia do czerwca w roku szkolnym 2021/2022 wynosiła 150,00 zł miesięcznie, a od września do grudnia w roku szkolnym 2022/2023 – 200,00 zł miesięcznie.

Jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 50% kwoty 600 zł wówczas wysokość stypendium w okresie od stycznia do czerwca w roku szkolnym 2021/2022 wynosiła 200,00zł miesięcznie, a od września do grudnia w roku szkolnym 2022/2023 – 240,00 zł miesięcznie.

Analiza stypendiów szkolnych według przynależności ucznia do typu szkoły (bez zasiłków szkolnych)

Stypendia szkolne przyznane w miesiącach I – VI wg typów szkół		
Typ szkoły	Liczba uczniów i słuchaczy, którym przyznano stypendium	
	2021	2022
szkoła podstawowa	148	110
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0
zasadnicza szkoła zawodowa	0	4
liceum ogólnokształcące	23	22
technikum	44	19
szkoła policealna	2	0
szkoła branżowa I stopnia	9	11
Razem	227	166
Stypendia szkolne przyznane w miesiącach IX-XII wg typów szkół		
Typ szkoły	Liczba uczniów i słuchaczy, którym przyznano stypendium	
	2021	2022
szkoła podstawowa	121	100
szkoła przysposabiająca do pracy	3	4
zasadnicza szkoła zawodowa	5	0
liceum ogólnokształcące	20	13
technikum	13	29
szkoła policealna	0	0
szkoła branżowa I stopnia	13	2
Razem	175	148

Źródło: Opracowanie własne

W 2022 roku pomocą materialną o charakterze socjalnym w postaci zasiłku szkolnego w związku ze zdarzeniem losowym objęto 7 rodzin, przyznając 9 zasiłków szkolnych dla dziewięciorga dzieci. Powodem przyznania 4 zasiłków szkolnych dzieciom była śmierć jednego rodzica, 2 zasiłki szkolne z powodu ciężkiej i długotrwałej choroby jednego rodzica, oraz 1 zasiłek szkolny z powodu nieszczęśliwego zdarzenia losowego, które wpłynęło znacznie na pogorszenie sytuacji materialnej rodziny.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, tj. **124 zł**. W 2021r. zasiłki szkolne przyznane zostały w maksymalnej ustawowej wysokości tj. po **620 zł** na każde dziecko.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą.

W decyzji administracyjnej o przyznaniu stypendium określona jest jego wysokość i termin, do którego należy złożyć do refundacji dowody księgowy, potwierdzające poniesienie wydatków edukacyjnych. Po przedłożeniu dokumentów takich jak: faktury VAT, rachunki, potwierdzające nabycie towaru lub usługi edukacyjnej - następuje zwrot wydatkowanych przez wnioskodawcę środków. Niektórzy uprawnieni do stypendium nie przedkładają dowodów księgowych potwierdzających wydatki na cele edukacyjne w pełnej wysokości przyznanego stypendium. W tych przypadkach refundacja następuje do wysokości przedłożonych dowodów księgowych.

Stosownie do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Wykonanie zadania zachowuje w rozliczeniu rocznym wymogi art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*, limitującego kwotę dotacji udzielanych jednostce samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań własnych. Dotacja w mieście Ostrołęka stanowi 80% kosztów realizacji zadania, a miasto zabezpieczyło 20% udziału środków własnych na realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, będących mieszkańcami Ostrołęki.

Modelowe wykonanie budżetu na ten cel to udział 80% środków Wojewody i 20% środków własnych i zachowana jest ta proporcja w 2021 roku zarówno w stypendiach, jak i w zasiłkach szkolnych.

W 2022 r. dotacja na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych wyniosła **239 000,00zł** z czego wydatkowano **196 867 zł**, z kolei ze środków własnych przeznaczono **70 000,00 zł**, a wydatkowano **49 837 zł**, co przedstawia tabela.

Rok	Planowana kwota (zł)			Wydatkowana kwota (zł)		
	Ogółem	Dotacja	Śr. własne	Ogółem	Dotacja	Śr. własne
2021	276.957	211.700	65.257	246.457	195.222	51.235
2022	309.000	239.000	70.000	246.704	196.867	49.837

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu do 2021r. kwota wydatkowana w 2022r. na pomoc materialną zwiększyła się o 0,1%. Zwiększenie kwoty wydatkowanej może być spowodowane prawidłowym rozliczeniem się uczniów na podstawie faktur z przyznanego stypendium szkolnego.

VII. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

7.1 Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej przeznaczone są dla osób wymagających całodobowej opieki, której powodem może być wiek, niepełnosprawność, choroba. A także dla osób nie potrafiących samodzielnie funkcjonować i zaspokajać swoich potrzeb w codziennym życiu, którym niemożliwe jest zapewnienie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przez rodzinę i miasto Ostrołęka.

Osoby z terenu miasta Ostrołęki, jak również innych gmin w miarę posiadanych wolnych miejsc, mogą ubiegać się o umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie miasta Ostrołęki.

Na terenie Ostrołęki funkcjonują 2 domy pomocy społecznej

Dom Pomocy Społecznej ul. Rolna 27

- dla osób przewlekle psychicznie chorych
- ilość miejsc - 233
- średni miesięczny koszt utrzymania w 2022r. - 4455zł

Dom Pomocy Społecznej PCK Aleja Wojska Polskiego 32

- dla osób przewlekle somatycznie chorych
- ilość miejsc - 16
- średni miesięczny koszt utrzymania w 2022r. - 4032zł

Działalność domów pomocy społecznej opiera się na całodobowej opiece oraz na świadczeniu mieszkańcom zaspokajaniu podstawowych potrzeb: bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie ogólnie przyjętego standardu. Mieszkańcy DPS m.in. mają możliwość uczestniczenia w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w pracowniach terapii zajęciowej: wikliniarskiej, rzeźby, stolarstwa artystycznego, plastycznej, gastronomicznej, krawieckiej, muzycznej, informatycznej, rękodzieła, sztuki użytkowej, zdobnictwa i dekoratorstwa, ceramicznej oraz sekcji wędkarskiej, zajęciach rehabilitacyjnych i ogrodniczych. Domownicy mogą skorzystać z biblioteki i czytelnicy oraz wielu propozycji kulturalno-oświatowych.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala prezydent miasta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Mieszkańcy domu pomocy wnoszą odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu. Na każdą z osób przyjętych i skierowanych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004r., domy pomocy społecznej otrzymują dotację z budżetu państwa.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej osób przyjętych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004r. lub posiadających skierowanie do domu pomocy społecznej wydane po 1 stycznia 2004r., wnosi:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową, w przypadku:
 - a) osoby samotnie gospodarującej, jeżeli posiadany dochód jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium,
 - b) osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2.
- przy czym osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w punktach 1-3.

W myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej, ustala się osobom obowiązującym do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańców domu pomocy społecznej w drodze umowy, zawartej na podstawie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej lub w drodze decyzji administracyjnej.

Jeżeli osoba, o której mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego odmawia zawarcia umowy, wysokość opłaty ustala się w drodze decyzji administracyjnej. Natomiast w przypadku niewyrażenia zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz odmowy podpisania umowy, wysokość opłaty za pobyt mieszkańca domu pomocy społecznej ustalona zostanie w drodze decyzji. W tym przypadku odpłatność stanowi kwotę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca domu oraz opłatami wnoszonymi przez inne osoby obowiązane.

W przypadku niewywiązywania się ww. osób z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana

do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ponadto mieszkańcy Ostrołęki, chorzy na stwardnienie rozsiane, mogą się ubiegać o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku. Jest to jedyna w kraju placówka tego rodzaju, prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego. Pobyt w KOMR jest odpłatny w wysokości 70 % dochodu osoby kierowanej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce kompletuje dokumenty oraz wydaje decyzje o skierowaniu do tego ośrodka na czas określony ustalony przez Zespół Terapeutyczny KOMR, w 2022r. wydał ich 4. Natomiast decyzję o umieszczeniu i ustaleniu odpłatności wydaje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

W 2022 roku w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie miasta Ostrołęki, umieszczono 24 osób, w tym 7 mieszkańców Ostrołęki oraz 17 osób zamieszkałych poza Ostrołęką, skierowanych przez inne ośrodki pomocy społecznej.

Na dzień 31.12.2022r. na liście osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej działających na terenie miasta Ostrołęki znajdowało się 2 osoby.

7.2 Zadania pieczy zastępczej

W sytuacji, kiedy rodziny przeżywają trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, konieczne jest zapewnienie im pomocy i wsparcia. Jedną z takich form jest piecza zastępcza organizowana jako piecza rodzinna lub instytucjonalna. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej mają zapewnioną opiekę i stworzone odpowiednie warunki do harmonijnego rozwoju i nabywania umiejętności radzenia sobie w samodzielnym życiu.

Szczegółowe zasady organizowania, wspierania, nadzorowania i finansowania rodzin zastępczych oraz udzielanie pomocy pełnoletnim wychowanków, opuszczającym pieczę zastępczą regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie od dnia 1 stycznia 2011r. W związku z ww. ustawą, zadania realizowane przez MOPR w obszarze pieczy zastępczej, obejmują w szczególności:

W 2022 roku zadania pieczy zastępczej obejmowały następujące zagadnienia:

- Ustalanie potrzeb finansowych oraz przyznawanie świadczeń finansowych związanych z funkcjonowaniem pieczy zastępczej, w tym przyznawanie dodatków wychowawczych 500+ dla rodzin zastępczych na przebywając w nich dzieci, przyznawanie dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ na dzieci przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej, ustalanie potrzeb finansowych oraz przyznawanie świadczeń finansowych związanych z usamodzielnieniem pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich.
- Kompletowanie dokumentacji i kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- Ustalanie odpłatności od rodziców biologicznych za dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych.
- Kierowanie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do mieszkania chronionego oraz ustalanie od nich opłat za pobyt.

7.2.1 Rodziny zastępcze

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze, które zostały utworzone przed 1 stycznia 2012r. miały możliwość otrzymywania świadczeń pieniężnych na dzieci na podstawie ww. ustawy bądź na podstawie dotychczasowych przepisów, tj. ustawy o pomocy społecznej. Rodziny, które zadeklarowały chęć pozostania na dotychczasowych warunkach określonych w ustawie o pomocy społecznej, otrzymują świadczenia w wysokości odpowiednio 40%, 60% lub 80% kwoty 1 647zł, stanowiącej podstawę naliczania pomocy dla rodzin zastępczych, ustalonej w zależności od wieku i stanu zdrowia dzieci. Pomoc taka wynosi odpowiednio od 658,80zł do 1 317,60 zł miesięcznie na dziecko. W przypadku rodzin zastępczych, które otrzymują świadczenia zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenia wynoszą 694 zł miesięcznie – dla rodzin zastępczych spokrewnionych i 1.052zł miesięcznie – dla rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Świadczenia na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2021r. otrzymywało 5 rodzin zastępczych na pokrycie kosztów utrzymania 8 dzieci.

Ponadto, zgodnie z uchwałą Nr 459/XLV/2013 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie podniesienia wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej, od 6 sierpnia 2013r. rodzinom zastępczym spokrewnionym zwiększono kwotę przysługujących świadczeń o 150 zł miesięcznie na każde dziecko.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej. Od 01 czerwca 2022r. wzrosły kwoty świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci i tak: dla rodziny zastępczej spokrewnionej wynosi 785zł miesięcznie, a dla rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych wynosi 1 189zł miesięcznie.

Poza tymi świadczeniami, rodzinom zastępczym przysługuje dodatek wychowawczy 500+ na każde umieszczone dziecko do ukończenia 18 roku życia, który wypłacany jest przez MOPR do 31 maja 2022r. Natomiast od 1 czerwca 2022r. realizowanie wypłat świadczenia wychowawczego 500+ przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto, od dnia 1 czerwca 2022r., ZUS przejął również wypłaty świadczenia wychowawczego 500+ na dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które do 31 maja 2022r. wypłacał MOPR.

W 2022 roku w rozdziale 85 508 – Rodziny zastępcze, MOPR wydatkował na realizację świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych kwotę
1 011 320zł

Środki finansowe wydatkowane w 2022r. na funkcjonowanie rodzin zastępczych

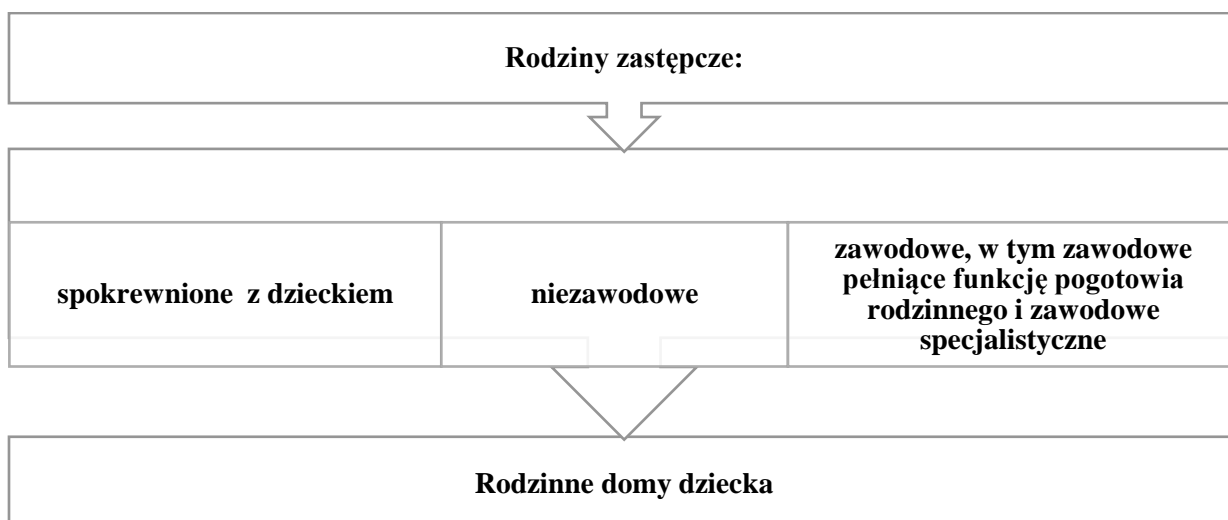
Rodzaj pomocy	Kwota świadczeń (zł)
Świadczenia pieniężne comiesięczne dla 54 rodziny zastępcze na pokrycie kosztów utrzymania 75 dzieci, w tym dla 11 dzieci z terenu innych powiatów	741 736
Wynagrodzenie dla 1 zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 2 zawodowych rodzin zastępczych	146 607
Jednorazowe świadczenie pieniężne dla 3 rodzin zastępczych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami 3 przyjętych dzieci	3 700
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w domu jednorodzinnym dla 2 rodzin zastępczych zawodowych	7 542
Dofinansowanie dla 7 rodzin zastępczych do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 7 dzieci	2 400
Dofinansowanie do remontu domu jednorodzinnego dla 1 rodziny zastępczej zawodowej	3 000
Dodatki wychowawcze 500+ dla 38 rodzin zastępczych na 51 dzieci wraz z kosztami obsługi	106 335
Ogółem:	1 011 320 zł

Źródło: Opracowanie własne

W 2022r. w rozdziale 85510 – placówki opiekuńczo-wychowawcze MOPR wydatkował na realizację świadczeń – dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego (500+) na łącznie 20 dzieci przebywające w Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka” i „Korczakówka 2” w Ostrołęce, łączną kwotę **41 589**, w tym:

- - na wypłaty dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego – 41 174 zł
- - na koszty obsługi – 415zł.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 1 stycznia 2012 roku formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

W 2022 roku MOPR wypłacał świadczenia 54 rodzinom zastępczym, w których przebywało łącznie 75 dzieci.

Typ rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej
Rodziny spokrewnione z dzieckiem	42	54
Rodziny niezawodowe	9	10
Rodziny zawodowe, w tym 1 pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego	3	11
Ogółem:	54	75

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie funkcjonujące rodziny zastępcze zostały powołane na podstawie prawomocnych postanowień sądu o ustanowieniu rodziny zastępczej.

Powody, dla których dzieci umieszczane są w rodzinach zastępczych są różne, łączą się jednak z niemożliwością zapewnienia przez rodziców biologicznych odpowiednich warunków do rozwoju i wychowania dziecka. Wśród powodów zdiagnozowanych przez pracowników MOPR wynika, iż rodzice biologiczni nie są w stanie opiekować się własnymi dziećmi ponieważ:

- jedno z rodziców lub obydwój rodziców nie żyją,
- uniemożliwiła im to choroba psychiczna, niepełnosprawność,
- są bezradni w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w prowadzenia gospodarstwa domowego, w wywiązywaniu się z podstawowych funkcji opiekuńczych,
- występują w rodzinie alkoholizm i narkomania,
- występuje rażące zaniedbywanie podstawowych potrzeb materialno-bytowych i psychicznych dziecka,
- rodzice przebywają w zakładzie karnym,
- dziecko zostało porzucone.

W rodzinach zastępczych dzieci mają zapewnione optymalne warunki do rozwoju i edukacji. Jednakże rodziny zastępcze spotykają się z wieloma problemami wynikającymi z pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec powierzonych im dzieci. Dzieci najczęściej pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo. Przebywanie w takim środowisku przez dłuższy okres czasu powoduje u dzieci wiele zaburzeń i trwałych negatywnych zachowań. Nie radzą sobie z własnymi emocjami, mają trudności w funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej i trudności w nauce. W konsekwencji w rodzinach zastępczych występuje wiele problemów wychowawczych. W związku z tym, rodziny zastępcze miały możliwość stałego korzystania ze wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce.

W 2022 roku w oparciu o zawarte porozumienia, 16 dzieci z terenu Ostrołęki przebywało w 12 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (ostrołęckiego, nidzickiego, przasnyskiego i karkonoskiego), natomiast w 10 ostrołęckich rodzinach zastępczych przebywało 12 dzieci z terenu innych powiatów (ostrołęckiego, szczycieńskiego,

ełckiego, białostockiego, legionowskiego, tomaszowskiego makowskiego oraz miasta Łomży i miasta Warszawy).

7.2.2 Kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował zadania z zakresu opieki nad dzieckiem m.in. poprzez kierowanie dzieci do Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” i „Korczakówka 2” w Ostrołęce. Do ww. Placówek kierowane są dzieci na podstawie postanowienia Sądu, właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka. Ponadto

Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce w 2022 roku dysponowała :

- 14 miejscami , w tym 12 miejsc socjalizacyjnych i 2 miejsca interwencyjne.

Placówka Pieczy Zastępczej "Korczakówka 2" w Ostrołęce dysponowała:

- 8 miejscami, w tym 7 miejsc socjalizacyjnych i 1 miejsce interwencyjne

W 2022 roku w Placówkach Pieczy Zastępczej „Korczakówka ” i "Korczakówka 2" w Ostrołęce przebywało łącznie 26 dzieci, w tym:

- 20 z Ostrołęki,
- 3 z powiatu makowskiego,
- 5 z gminy-miasta Grudziądz,
- 3 z terytorium Ukrainy,
- 1 z powiatu legionowskiego,
- 2 z powiatu grójeckiego,
- 1 z powiatu żyrardowskiego

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce Pieczy Zastępczej "Korczakówka" wynosił 5 334 zł

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Placówce Pieczy Zastępczej "Korczakówka 2" wynosił 6 843 zł

dwoje dzieci z terenu Ostrołęki przebywa w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie Powiatu Ostrołęckiego.

7.2.3 Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie,

- pieniędzy na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym mieszkania chronionego,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie.

W 2022 roku w rozdziale 85 508 – Rodziny zastępcze MOPR wydatkował na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kwotę: 50 339 zł

W 2022 roku w rozdziale 85 510 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze MOPR wydatkował na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kwotę: 126 334 zł

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba wychowanków z rodzin zastępczych/rodzinnego domu dziecka	Kwota świadczeń w (zł)	Liczba wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych	Kwota świadczeń w (zł)
1.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	9	48 557	19	120 632
2.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0	0	0
3.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1786	2	5 702
Ogółem kwota świadczeń:			50 339		126 334

Źródło: Opracowanie własne

Pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub odpowiednio placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Natomiast pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub w ww. placówkach. W trakcie usamodzielnienia wychowanków sporządzany jest indywidualny plan pomocy dla usamodzielnianego wychowanka, polegający na ustaleniu form wsparcia funkcjonowania wychowanka w środowisku, analizowaniu jego sytuacji materialnej, możliwości uzyskania zatrudnienia oraz przyznaniu pomocy pieniężnej w przypadku kontynuowania nauki w szkole średniej lub wyższej. Wyznaczany jest także opiekun wychowanka w procesie jego usamodzielnienia, do zadań którego należy:

- zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej,
- opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą programu usamodzielnienia,
- ocena realizacji programu usamodzielnienia oraz jego modyfikowanie,

- współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz instytucjom miejskim,
- wspierania działań osoby usamodzielnianej.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie przysługuje osobom, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, kontynuując naukę w szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2022 roku wypłacał 28 pełnoletnim wychowankom pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, spośród których:

- 9 opuściło rodziny zastępcze,
- 18 opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą,
- 1 opuścił młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Spośród 28 wychowanków kontynuujących naukę 4 studiuje i 24 uczy się w szkołach średnich i policealnych. Pracownik socjalny MOPR, na początku każdego semestru szkolnego, aktualizował sytuację materialno – bytową pełnoletnich wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych, którzy otrzymują tę formę pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

MOPR udziela pomocy pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze także poprzez umożliwienie zamieszkania w mieszkaniach chronionych. Na terenie Ostrołęki funkcjonuje jedno mieszkanie chronione treningowe z trzema miejscami, przeznaczone dla pełnoletnich wychowanków (mężczyzn) pieczy zastępczej.

Fot. Mieszkanie chronione w Ostrołęce przy ul. Koszarowej 6

Mieszkania chronione mają na celu zapewnienie wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- odpowiednie warunki mieszkaniowe;
- przygotowanie do samodzielnego życia i pełnienia ról społecznych;
- zapewnienie jak najlepszych warunków do rozwoju osobistego i wyrównanie szans edukacyjnych.

W 2022 roku w mieszkaniu chronionym dla mężczyzn przebywał 1 pełnletni wychowanek, który opuścił placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

W ramach minimalnego standardu usług w mieszkaniu chronionym zapewnia się usługi polegające na nauce, rozwijaniu lub utrwalaniu umiejętności w zakresie:

- samoobsługi;
- zaspokajania codziennych potrzeb życiowych;
- efektywnego zarządzania czasem;
- prowadzenia gospodarstwa domowego;
- załatwiania spraw urzędowych;
- utrzymywania więzi rodzinnych;
- uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej;
- poszukiwania pracy.

W związku z realizowanym procesem usamodzielnienia wychowanków wychowankowie mieszkający w mieszkaniu chronionym mogą uzyskać dodatkowe wsparcie w formie:

- poradnictwa specjalistycznego dostępnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce;
- pracy socjalnej;
- pomocy w ubieganiu się o uzyskanie mieszkania;
- pomocy w rozwiązywaniu istotnych spraw we współpracy opiekuna usamodzielnienia z pracownikami MOPR.

Ponadto pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępcza objęci są pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną. Praca ta polega na motywowaniu ich do kontynuowania nauki, do uzyskiwania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami danej osoby, uzyskiwaniem kwalifikacji zawodowych oraz podjęciem zatrudnienia. Pracownicy socjalni współdziałają i wspierają osoby usamodzielniane w podtrzymywaniu kontaktów z rodziną biologiczną oraz w podejmowaniu przez nich działań mających na celu poprawę ich sytuacji materialno-bytowej.

7.2.4 Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, rodzice dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej ponoszą odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej do wysokości ponoszonych kosztów na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej. Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych jest ustalana w drodze decyzji administracyjnej przez Miejski

Ośrodek Pomocy Rodzinie. Można odstąpić od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców dziecka lub z urzędu ze względu na trudną sytuację materialną.

Zasady odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej reguluje uchwała Nr 292/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z ww. uchwałą, w postępowaniu dotyczącym powyższych kwestii należy kierować się następującymi zasadami:

- zasadą wspierania osób i rodzin w przewyżnianiu sytuacji i okoliczności, które spowodowały umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej,
- zasadą uwzględniania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty oraz ich możliwości, zasobów i uprawnień,
- zasadą unikania zagrożeń egzystencji osób zobowiązanych do ponoszenia opłat i osób będących na ich utrzymaniu.

W 2022 roku MOPR wydał ogółem 75 decyzji administracyjnych dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W większości przypadków rodzice dzieci przebywających pieczy zastępczej znajdowali się w trudnej sytuacji i nie byli w stanie ponosić opłat za ich pobyt, dlatego MOPR odstąpił od ustalenia od nich opłat. W stosunku do siedmiorga rodziców zostały wydane decyzje ustalające odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

7.3. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla mieszkańców Ostrołęki.

PFRON jest funduszem celowym działającym na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (tj. Dz. U. z 2015 poz. 926 ze zm.).

Po otrzymaniu limitu środków z PFRON dla naszego Powiatu i zaopiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Miasta Ostrołęki Uchwałą Nr 551/LIX/ 2022 z dnia 31 marca 2022 roku określiła zadania do realizacji na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022.

Następnie zmian w Planie finansowym PFRON na 2022 rok dla Miasta Ostrołęki dokonano Uchwałą nr 653/LXXII/222 Rady miasta Ostrołęki z dnia 24 listopada 2022 roku.

Zmiana w Planie finansowym spowodowana była wzrostem środków PFRON na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej w 2022 roku.

W 2022 roku Prezydent Miasta Ostrołęki Zarządzeniem nr 116/2022 z dnia 28 kwietnia 2022 roku określił zasady realizacji dofinansowań i refundacji związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w mieście Ostrołęka ze środków PFRON na 2022 rok.

W ciągu 2022 roku dokonywano dwukrotnie zmian w limicie środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mających na celu dostosowanie wydatków do aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych. Zmiany zostały wprowadzone Zarządzeniami Prezydenta Miasta Ostrołęki Nr 375/2022 z dnia 09.2022 roku, Nr 389/2022 z dnia 29 grudnia 2022 roku.

W 2022r. na realizację niżej opisanych zadań zgodnie z planem finansowym funduszu przeznaczono kwotę: 2.251.113 zł.

Wyszczególnienie	Kwota świadczeń		
	2020	2021	2022
OGÓLEM ZADANIA REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ w tym:	1.445.848 PLN	2.142.388 PLN	2.250.937 PLN
Warsztat Terapii Zajęciowej	717 281 PLN	1.193.280 PLN	1.424.104 PLN
Rehabilitacja zawodowa w tym:	39 000 PLN	65.000 PLN	40.000 PLN
- Zwrot kosztów wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych do wysokości 15 - krotnego przeciętnego wynagrodzenia	39 000 PLN	65.000 PLN	-
- Przyznanie osobie niepełnosprawnej jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	-	-	40.000 PLN
Rehabilitacja społeczna:	689.567 PLN	884.108 PLN	786.833 PLN
- Turnusy rehabilitacyjne	106.284 PLN	219.741 PLN	185.651 PLN
- Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	427.102 PLN	426.774 PLN	426.996 PLN
- Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	156.181 PLN	237.593 PLN	174 186 PLN

Źródło: Opracowanie własne

7.3.1 Rehabilitacja zawodowa

W 2022 roku ze środków PFRON, 2 osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne poszukujące pracy nie będące w zatrudnieniu otrzymały środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej i rolniczej w łącznej wysokości 40.000 zł. Przyznane środki finansowe dotyczyły działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług sprzątających oraz działalności rolniczej – hodowla kotów rasowych.

W 2022 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie nie zostały w pełni zabezpieczone. Zgodnie z zawartym w dniu 29.05.2020 roku porozumieniem pomiędzy Miastem Ostrołęka, a Powiatem Ostrołęckim w sprawie realizacji zadań związanych z rehabilitacją zawodową osób niepełnosprawnych, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane były przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce.

7.3.2 Rehabilitacja społeczna

- Dofinansowanie warsztatu terapii zajęciowej.

Na terenie Miasta Ostrołęki w 2022 roku funkcjonowały 2 warsztaty Terapii Zajęciowej. Jeden przy Ogólnopolskim Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce, natomiast drugi przy Stowarzyszeniu „Razem w Dorosłość”.

- WTZ „MOTYLKI”

Od dnia 01 stycznia 2009r. Warsztat Terapii Zajęciowej „Motylki” prowadzi Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych. Obejmował terapią 35 osób niepełnosprawnych. Zgodnie z § 5 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2004r. (tj. Dz.U. 2021 poz. 2284) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce w dniu 15 października 2021 roku przedłożyło Preliminarz Kosztów Działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Motylki” na 2022 rok.

Po zatwierdzeniu przez Radę Miasta Planu Finansowego PFRON dla Miasta Ostrołęki na 2022 rok, został podpisany Aneks Nr 1/2022 z dnia 06.04.2022 roku do umowy Nr 1/2008 w sprawie przeniesienia na inny podmiot prowadzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej „Motylki” zawartej w dniu 30 grudnia 2008 roku w sprawie Planu finansowego WTZ „Motylki” na 2022 rok.

W związku ze wzrostem środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej zmian w Planie finansowym WTZ „MOTYLKI” dokonano Aneksem Nr 2/2022 z dnia 08.12.2022 roku. Natomiast w celu wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na działalność WTZ „MOTYLKI” dokonano zmian w planie finansowym warsztatu Aneksem Nr 3/2022 z dnia 22 grudnia 2022 roku.

Ze środków PFRON w 2022 roku na działalność Warsztatu przeznaczono środki w wysokości 906 360 zł, co stanowiło 90% ogółu kosztów przeznaczonych na działalność WTZ „MOTYLKI”. Miasto Ostrołęka przeznaczyło kwotę 100 707 zł., co stanowiło 10% ogółu kosztów WTZ. Łącznie w 2022 roku na działalność WTZ „MOTYLKI” przeznaczono kwotę 1 007 067 zł.

W omawianym okresie na działalność bieżącą Warsztat wydatkował ogółem – 1 006 889,77 zł, w tym: ze środków PFRON – 906 188,80 zł i ze środków Miasta Ostrołęki – 100 700,97 zł. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce kwartalnie informacje o wydatkowaniu środków PFRON i Miasta Ostrołęki sporządza w formie zestawienia planowanych i wydatkowanych środków w ramach poszczególnych pozycji preliminarza kosztów wraz z opisem, do MOPR w Ostrołęce przedkładał terminowo, czyli do 10-go dnia miesiąca po zakończeniu kwartału. MOPR w Ostrołęce po przeanalizowaniu przedstawionych wydatków w danych kwartale i łącznie za cały 2022 dokonał rozliczenia kosztów działalności

WTZ „MOTYLKI”. Łącznie w 2022 roku WTZ nie wydatkował kwoty w wysokości 177,23 zł, w tym ze środków PFRON - 171,20 i ze środków Miasta Ostrołęki – 6,03 zł. Niewykorzystane środki finansowe zostały zwrócone odpowiednio do PFRON i Urzędu Miasta Ostrołęki.

Terapia zajęciowa z uczestnikami Warsztatu prowadzona była w siedmiu pracowniach: (gospodarstwa domowego, tkacko-krawiecko-rękodzielniczej, umiejętności biurowo-technicznych, bukieciarsko-ogrodniczo-wikliniarskiej, komputerowej i technik różnych, artystycznej oraz pracowni drewna i metalu). Prowadzone były także zajęcia edukacyjne, integracyjne i rehabilitacyjne.

Zgodnie z § 21 z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. z 2004 nr 63, poz. 587) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych przy którym funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej, w dniu 25.02.2022 roku przedłożył do MOPR w Ostrołęce roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatu w 2021 roku. MOPR w Ostrołęce po przeanalizowaniu sprawozdania pozytywnie ocenił działalność WTZ „MOTYLKI”.

– **WTZ „DOMINO”**

W dniu 31.12.2020 roku została podpisana pomiędzy Miastem Ostrołęka a Stowarzyszeniem „Razem w Dorosłość” Umowa Nr 1/WTZ/2020 oraz Aneks Nr 1/2020 w sprawie utworzenia warsztatu terapii zajęciowej. Warsztat rozpoczął działalność z dniem 01.01.2021 roku. Terapią zajęciową objęto 20 osób niepełnosprawnych, którzy w swoich orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności posiadają wskazania do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej. W momencie utworzenia Warsztatu uczestnikami było 13 osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Ostrołęki oraz 7 osób niepełnosprawnych z powiatu ostrołęckiego. Zgodnie z art. 10b. ust.6 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U. 2021 poz. 573 ze zm.) – *„Powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu, jest obowiązany do pokrywania kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu, w wysokości i na zasadach określonych w porozumieniu zawartym z powiatem, na terenie którego działa warsztat”*.

W związku z powyższym, w dniu 31.12.2020 roku zawarto pomiędzy Miastem Ostrołęka a Powiatem Ostrołęckim Porozumienie w sprawie finansowania kosztów uczestnictwa mieszkańców Powiatu Ostrołęckiego w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Ostrołęce, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

W omawianym okresie liczba uczestników Warsztatu będących mieszkańcami Powiatu Ostrołęckiego uległa zmniejszeniu – w okresie 2022 roku wynosiła 5 osób. Zmian w ww. Porozumieniu dokonano Aneksem Nr 1/2022z dnia 01.02 2022 roku oraz Aneksem Nr 2/2022 z dnia 07.12.2022 roku - z uwagi na zwiększony roczny koszt pobytu jednego uczestnika w warsztacie.

Po zatwierdzeniu przez Radę Miasta w Ostrołęce Planu Finansowego PFRON dla Miasta Ostrołęki na 2022 rok, w dniu 06.04.2022 roku został podpisany Aneks Nr 1/2022 do umowy

Nr 1/WTZ/2020 w sprawie utworzenia i działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „DOMINO” zawartej w dniu 30.12.2020 roku w sprawie Planu finansowego WTZ „DOMINO” na 2022 rok.

W związku ze wzrostem środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej zmian w Planie finansowym WTZ „DOMINO” dokonano Anekssem Nr 2/2022 z dnia 08.12.2022 roku.

Ze środków PFRON w 2022 roku na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej „DOMINO” po zwiększeniu środków finansowych na dofinansowanie rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie przeznaczona została kwota 517 920 zł, co stanowiło 90% ogółu kosztów przeznaczonych na działalność WTZ „DOMINO”. Miasto Ostrołęka i Powiat Ostrołęcki łącznie przeznaczyło środki finansowe w wysokości- 57 547 zł, co stanowiło 10% ogółu kosztów WTZ., w tym ze środków Miasta Ostrołęki – 43 160 zł, a ze środków Powiatu Ostrołęckiego – 14 387 zł. Łącznie w 2022 roku na działalność WTZ „DOMINO” przeznaczono kwotę 575 467 zł.

W omawianym okresie na działalność bieżącą Warsztat wydatkował ogółem – 575 461,72 zł, w tym: ze środków PFRON – 517 914,72 zł, ze środków Miasta Ostrołęki i Powiatu Ostrołęckiego łącznie- 57 547 zł. Kwota 14 387 zł została wydatkowana ze środków Powiatu Ostrołęckiego za uczestników będących mieszkańcami Powiatu Ostrołęckiego, natomiast kwota 43 160 zł została poniesiona ze środków Miasta Ostrołęki za mieszkańców Miasta Ostrołęki.

Terapia zajęciowa z uczestnikami Warsztatu prowadzona była w czterech pracowniach: (gospodarstwa domowego, ogrodniczo-florystycznej, artystyczno-integracyjnej oraz technik multimedialnych i aktywizacji zawodowej).

Stowarzyszenie „Razem w Dorosłość” w Ostrołęce kwartalnie informacje o wydatkowaniu środków PFRON sporządzone w formie zestawienia planowanych i wydatkowanych środków w ramach poszczególnych pozycji preliminarza kosztów wraz z opisem w Ostrołęce przedkładał do MOPR terminowo, czyli do 10-go dnia miesiąca po zakończeniu kwartału.

MOPR w Ostrołęce po przeanalizowaniu przedstawionych wydatków w danym kwartale i za cały 2022 rok dokonał rozliczenia kosztów działalności WTZ „DOMINO”. Łącznie w 2022 roku Warsztat nie wydatkował kwoty ze środków PFRON w wysokości 5,28 zł. Niewykorzystane środki finansowe zostały zwrócone do PFRON.

Zgodnie z § 21 z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. z 2004 nr 63, poz. 587) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych przy którym funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej, w dniu 25.02.2022 roku przedłożył do MOPR w Ostrołęce roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatu w 2021 roku. MOPR w Ostrołęce po przeanalizowaniu sprawozdania pozytywnie ocenił działalność WTZ „DOMINO”.

7.3.3 Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych.

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych jest jedną z form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej. Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Wnioski o dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w 2021 roku rozpatrywane były zgodnie z § 4, § 5 oraz § 6 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 z późn. zm.),

W 2022 roku do udziału w turnusach rehabilitacyjnych dofinansowano 124 osobom niepełnosprawnym (dla 66 osób dorosłych, 10 dzieci i młodzieży i 48 opiekunów osób dorosłych i dzieci i młodzieży). Wydatkowano kwotę – 185 651 zł.

Turnusy rehabilitacyjne odbywały się w ośrodkach, które uzyskały wpis do „Rejestru ośrodków uprawnionych do przyjmowania zorganizowanych grup osób niepełnosprawnych na turnusy rehabilitacyjne” lub do „Rejestru organizatorów uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych”.

Kwoty dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w 2022 roku kształtowały się następująco:

- dla osób do 16 roku życia , w wieku 16-24 lata uczące się i nie pracujące i dorosłych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 1 799 zł,
- dla dorosłych osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1 619 zł,
- dla dorosłych osób z lekkim stopniem niepełnosprawności – 1 499 zł,
- dla niezbędnego opiekuna – 1 199 zł.

W 2022 roku 12 osób niepełnosprawnych zrezygnowało z przyznanego dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego z przyczyn zdrowotnych i osobistych.

W 2022 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie nie zostały w pełni zabezpieczone.

7.3.4 Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

a) Sprzęt rehabilitacyjny

O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli było to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności oraz codzienną potrzebą rehabilitacji w warunkach domowych, przy wykorzystaniu zalecanego sprzętu rehabilitacyjnego.

Ze względu na ograniczone środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej,

dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego przyznawane było dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia, młodzieży niepełnosprawnej w wieku 16-24 lata oraz dorosłym osobom niepełnosprawnym zaliczanym do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności lub posiadającym orzeczenie równoważne, według kolejności wpływu wniosków.

Dofinansowanie wynosiło do 80% kosztów tego sprzętu, ale nie więcej niż do 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W 2022 roku 10 osób niepełnosprawnych złożyło wnioski o dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 50 379 zł. W omawianym okresie sprawozdawczym 10 osób niepełnosprawnych uzyskało dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w ogólnej kwocie 40 303 zł, w tym: 4 dzieci i młodzieży na kwotę 27 320 zł i 6 dorosłych osób niepełnosprawnych na kwotę 12 983zł.

Dofinansowano do zakupu:

- bieżni rehabilitacyjnych,
- rowerków rehabilitacyjnych,
- steppera ZIPRO,
- stołu do pionizacji,
- lampy Bioptron ze statywem do naświetleń,
- wielofunkcyjnego siodła Krabat Sherif,
- kombinezonów-gorsetów Therra TOGS,
- rotora elektrycznego.

Potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie zostały zabezpieczone.

b) Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Ze względu na ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, obniżona została wysokość dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych do 100% sumy kwoty limitu NFZ oraz wymaganego udziału własnego osób niepełnosprawnych w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit. Wyżej wymienione zadanie realizowane było w kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków finansowych na ten cel.

Natomiast w przypadku dofinansowania do aparatów słuchowych dofinansowanie przysługiwało dla:

- dzieci do 16 roku życia i młodzieży uczącej się w wieku do 24 lat oraz dla dorosłych osób niepełnosprawnych będących w zatrudnieniu – do 100% sumy kwoty limitu NFZ oraz wymaganego udziału własnego osób niepełnosprawnych w zakupie tego przedmiotu, jeżeli cena zakupu była wyższa niż ustalony limit,
- pozostałych osób dorosłych niepełnosprawnych – do 50% limitu NFZ.

W 2022 r. dofinansowano do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych 258 osobom niepełnosprawnym na ogólną kwotę 386 693 zł, w tym: dla 222 osób dorosłych na kwotę 313 450 zł oraz dla 36 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 73 243 zł.

W 2022 roku potrzeby w tym zakresie nie zostały w pełni zabezpieczone. 68 wniosków na ogólną kwotę 31 143 zł złożonych przez osoby niepełnosprawne na dofinansowanie

przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zostało rozpatrzonych negatywnie ze względu na brak środków finansowych na tym zadaniu.

Dofinansowanie to przeznaczono na zakup m.in:

- wózków inwalidzkich,
- gorsetów ortopedycznych,
- aparatów słuchowych i wkładek usznych,
- obuwia ortopedycznego,
- balkoników,
- kul,
- materacy i poduszek p/odleżynowych,
- cewników i worków do zbiórki moczu,
- pieluchomajtek,
- protez piersi,
- aparatu do leczenia bezdechu,
- szkieł do okularów,
- peruk
- ortez kończyn dolnych,
- pionizatora
- balkoników czterołożowych
- podpórek
- sensorów
- pojemników na insulinę
- transponderów.

7.3.5 Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych przyznawane było zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 926).

Z uwagi na ograniczone środki finansowe dofinansowanie do w/w barier przyznawane było do 80% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia, według kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

W przypadku likwidacji barier architektonicznych – dofinansowanie przysługiwało dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach inwalidzkich lub przy pomocy balkonika lub przy pomocy kul łokciowych – do wysokości 80% ponoszonych kosztów, nie więcej niż do 15 000 zł.

Natomiast w przypadku barier w komunikowaniu się – dofinansowanie przysługiwało dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia oraz dzieci i młodzieży uczącej się w wieku 16-24 lata oraz dorosłych osób niepełnosprawnych bez względu na wiek i stopień niepełnosprawności.

W przypadku likwidacji barier technicznych – dofinansowanie przysługiwało wszystkim osobom niepełnosprawnym według kolejności złożenia wniosku.

Ponadto dofinansowanie do zakupu:

- komputera lub laptopa przysługiwało do wysokości 80% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 2 000 zł.

- tableta przysługiwało do wysokości 80% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 1 500 zł.
- programów komputerowych (specjalistycznych i logopedycznych) dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych wynikających z ich niepełnosprawności przysługiwało do 80% przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 2 000 zł.,
- pozostałych urządzeń do wysokości 80% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.
- W przypadku likwidacji barier technicznych dofinansowanie do zakupu:
- łóżek rehabilitacyjnych przysługiwało do wysokości 80% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 1 600 zł.
- rowerków trójkołowych przysługiwało do wysokości 80% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 1 700 zł.,
- rowerków trójkołowych elektrycznych przysługiwało do wysokości 80% kosztów przedsięwzięcia, ale nie więcej niż 2000,00 zł.

W dalszej kolejności realizowane były pozostałe wnioski z uwzględnieniem daty złożenia wniosku w zależności od posiadanych środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ten cel.

W 2022 roku wnioski o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych złożyły 53 osoby niepełnosprawne. Zawartych zostało 39 umów na powyższe bariery, 2 osoby zrezygnowały.

W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych dofinansowanie uzyskało 37 osób niepełnosprawnych, w tym: 33 osoby dorosłe i 4 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Na ten cel wydatkowano ogółem 174 186 zł, w tym: 162 686 zł dla osób dorosłych i 11 500 zł dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Z dofinansowania do likwidacji barier:

- architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej skorzystały 4 osoby, wydatkowano kwotę - 51 605 zł,
- w komunikowaniu się – 14 osób niepełnosprawnych, wydatkowano kwotę – 60 121 zł,
- technicznych – 19 osób niepełnosprawnych na kwotę – 62 460 zł.

Dofinansowanie to przeznaczono na m.in do:

- przystosowania łazienki dla potrzeb osoby niepełnosprawnej mającej problemy w poruszaniu ,
- zakupu komputerów, laptopów, tabletów z programami logopedycznymi, drukarki,
- lup elektronicznych,
- systemu ajnika FM,
- zakupu rowerków trójkołowych,
- zakupu rowerków trójkołowych elektrycznych,
- zakupu łóżek rehabilitacyjnych,
- schodołazu,
- krzesła schodowego,
- nadstawki toaletowej z klapą,
- zakupu i mozaż drzwiczek ortopedycznych do wanny,
- zakupu i montażu grzejnikachodołazu gąsienicowego,
- zakupu podnośnika transportowo-kąpielowego,
- zakupu wózkówanny hydraulicznej,
- zakupu krzesła toaletowego.

W 2022 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się nie zostały w pełni zabezpieczone.

W omawianym okresie, 14 wniosków osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie barier głównie architektonicznych nie zostało zrealizowanych ze względu na brak środków finansowych.

Wnioski osób niepełnosprawnych ubiegających się o uzyskanie pomocy ze środków PFRON przed przyjęciem do realizacji były opiniowane przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych i dotyczyły m.in.:

- dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

7.4 Aktywny Samorząd

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizuje pilotażowy program „Aktywny samorząd” ze środków PFRON, skierowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wieku aktywności zawodowej. Środki finansowe PFRON otrzymane na realizację programu w 2022 r. realizator może wypłacać do dnia rozliczenia, tj. do 15 kwietnia 2023 roku. W ramach programu podpisano 26 umów cywilno - prawnych na niżej wymienione zadania:

Przyznana pomoc finansowa osobom niepełnosprawnym w ramach programu „Aktywny samorząd” w latach 2019-2022

Wyszczególnienie	Ilość osób			Kwota świadczeń		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Obszar A: Zadanie 1 – pomoc w zakupie/montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	3	3	2.550 PLN	11.829 PLN	12.000 PLN (1 umowa do rozliczenia w 2023 roku)
Obszar A: Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	-	-	1	-	-	1.858 PLN
Obszar B: Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	-	-	2	-	-	18.000 PLN
Obszar B: Zadanie 1 i 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	-	3	-	-	21.157 PLN	-
Obszar B: Zadanie 1 i 3 ,4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	6	-	1	33.145 PLN	-	5.278 PLN
Obszar B: Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	-	-	4	-	-	16.000 PLN
Obszar C: Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	1	-	25.000 PLN	25.000 PLN	-
Obszar C: Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności posiadanej protezy kończyny	-	-	-	-	-	-
Obszar C: Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym	2	2	1	3.570 PLN	3.300 PLN	3.500 PLN
Obszar C: Zadanie 3 – pomoc w utrzymaniu sprawności posiadanej protezy kończyny	-	-	-	-	-	-
Obszar C: Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	1	-	1	7.425 PLN	-	7.500 PLN
Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	2	2	2	8.997 PLN	10.587 PLN	9.309 PLN

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	16	14	11	85.300 PLN	51.674 PLN	25.040 PLN
Razem:	29	25	26	165.987 PLN	123.547 PLN	98.485 PLN

Źródło: Opracowanie własne

W 2022 roku na realizację Programu „Aktywny Samorząd” podpisane umowy opiewały na łączną kwotę 121 240 PLN. Wydatkowano kwotę 98.485 PLN.

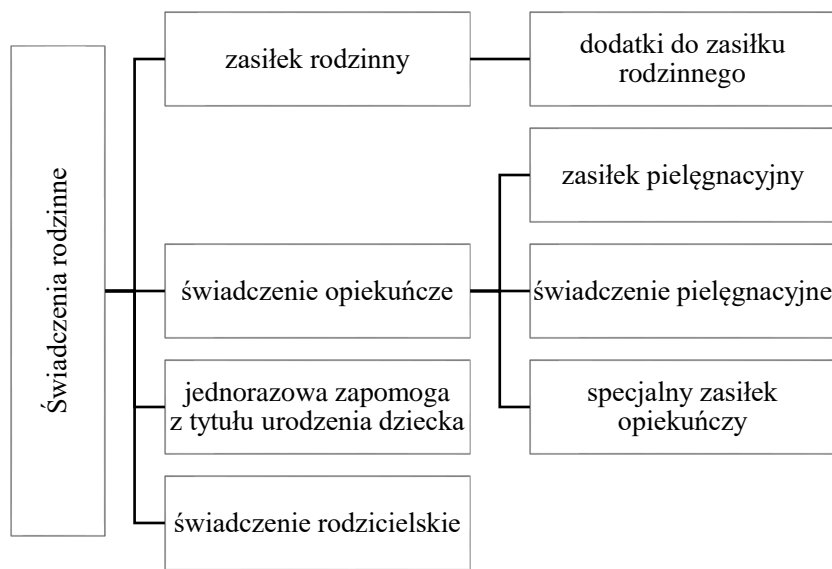
- W Module I na koniec 2022 roku – do rozliczenia pozostała 1 umowa z Obszaru A zadanie 1, która zostanie rozliczona do dnia 15 kwietnia 2023 roku.
- W Module II – w 2023 roku pozostały do wypłaty dodatki na pokrycie kosztów kształcenia.

Ponadto w 2022 roku w Module II 1 umowa została rozwiązana z uwagi, iż wnioskodawca nie wywiązał się z warunków umowy cywilno-prawnej. Wnioskodawca zwrócił I transzę środków wypłaconych na dofinansowanie czesnego do studiów magisterskich.

ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH, ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

8.1 Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Do świadczeń rodzinnych, zgodnie z w/w ustawą zalicza się:

Wydatki na świadczenia rodzinne w latach 2020-2022

Rodzaj świadczenia:	Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Zasiłki rodzinne	27.687	23.886	20.877	3.214.749 PLN	2.783.011 PLN	2.438.747 PLN
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:						
- urodzenia dziecka	122	108	81	122.000 PLN	108.000 PLN	81.000 PLN
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	720	461	355	281.896 PLN	179.612 PLN	139.073 PLN
- samotnego wychowywania dziecka	1.385	1.287	1.193	272.727 PLN	252.528 PLN	235.640 PLN
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2.038	2.046	2.027	217.107 PLN	217.999 PLN	215.610 PLN
- rozpoczęcia roku szkolnego	1.581	1.336	1.214	156.815 PLN	133.252 PLN	121.400 PLN

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	144	116	77	12.308 PLN	11.040 PLN	7.073 PLN
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	5.075	4.843	4.527	481.390 PLN	459.925 PLN	429.399 PLN
- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w systemie „złotówka za złotówkę”	4.157	3.593	3.298	218.571 PLN	176.535 PLN	148.334 PLN
Zasiłki pielęgnacyjne	12.633	12.543	12.659	2.726.368 PLN	2.706.899 PLN	2.731.917 PLN
Świadczenia pielęgnacyjne	2.391	2.844	3.225	4.357.204 PLN	5.577.462 PLN	6.784.980 PLN
Specjalny zasiłek opiekuńczy	196	37	28	119.996 PLN	22.361 PLN	17.160 PLN
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	318	267	233	318.000 PLN	267.000 PLN	233.000 PLN
Świadczenie rodzicielskie	1.506	1.411	1.046	1.374.253 PLN	1.269.863 PLN	953.120 PLN
Razem	59.953	54.778	50.913	13.873.384 PLN	14.165.487 PLN	14.536.453 PLN

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w latach 2020 - 2022

Rodzaj składki:	Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1.849	2.236	2.458	927.353 PLN	1.207.151 PLN	1,401.523 PLN
na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	995	1.221	1.411	163.277 PLN	215.977 PLN	269.092 PLN
na ubezpieczenie emerytalno – rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	179	37	28	29.698 PLN	6.154 PLN	4.723 PLN
na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	157	38	25	8.759 PLN	2.119 PLN	1.395 PLN

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w latach 2020-2022

Rodzaj składki:	Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	45	23	11	7.590 PLN	3.874 PLN	1.878 PLN
na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	36	23	12	2.007 PLN	1.283 PLN	669 PLN

Źródło: Opracowanie własne

8.1.1 Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Uprawnienia do zasiłku rodzinnego zależą od spełnienia kryterium dochodowego:

Prawo do zasiłku rodzinnego powstaje, gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty: w okresie od stycznia do grudnia 2022r. - 674,00 zł miesięcznie.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty: w okresie od stycznia do grudnia 2022r. - 764,00 zł miesięcznie.

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

W 2022r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- ⇒ 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- ⇒ 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- ⇒ 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługiwały następujące dodatki z tytułu:

- **urodzenia dziecka** w wys. 1 000,00 zł
- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - 400,00 zł miesięcznie
- **samotnego wychowywania dziecka:** 193,00 zł miesięcznie, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
- w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci
- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:** 95,00 zł miesięcznie
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia: 90,00 zł miesięcznie, na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia: 110,00 zł miesięcznie
- **rozpoczęcia roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego** - 100,00 zł jednorazowo
- **podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:** w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły: 113,00 zł miesięcznie, w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła: 69,00 zł miesięcznie

W 2022r. ogółem wypłacono 9.474 dodatków do zasiłku rodzinnego.

Jak wynika z poniższego zestawienia, podobnie jak w ubiegłym roku, najwięcej dodatków wypłacono z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

Liczba wypłaconych dodatków w 2022r.

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Liczba dodatków	%
urodzenia dziecka	81	0,86
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	355	3,75
samotnego wychowywania dziecka	1.193	12,59
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2.027	21,40
rozpoczęcia roku szkolnego	1.214	12,81
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	77	0,81
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	4.527	47,78
Razem	9.474	100%

Źródło: Opracowanie własne

Struktura rodzin pobierających w 2022r. zasiłek rodzinny wg liczby dzieci w rodzinie.

Średniomiesięczna liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne	ogółem	z 1 dzieckiem	z 2 dziećmi	z 3 dziećmi	z 4 i więcej dziećmi
	821	253	316	165	87
%	100%	30,82%	38,49 %	20,10 %	10,59 %

Źródło: Opracowanie własne

Wśród rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych w 2022r. rodziny z jednym dzieckiem stanowiły 30,82% ogółu korzystających, natomiast 38,49 % stanowiły rodziny z dwójką dzieci. Rodziny wielodzietne z trójką dzieci stanowiły 20,10 % ogółu korzystających rodzin, a rodzin z czwórką i więcej dzieci było 10,59 %.

Natomiast w 2021r. rodziny z jednym dzieckiem stanowiły 30,73 % ogółu korzystających, natomiast 39,90 % stanowiły rodziny z dwójką dzieci. Rodziny wielodzietne z trójką dzieci stanowiły 20,31 % ogółu korzystających rodzin, a rodzin z czwórką i więcej dzieci było 9,06 %. Tak jak w roku ubiegłym rodziny z dwójką dzieci stanowiły większość wśród rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego.

8.1.2 Świadczenia opiekuńcze

1) **Zasiłek pielęgnacyjny** przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat;
- osobie niepełnosprawnej, w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

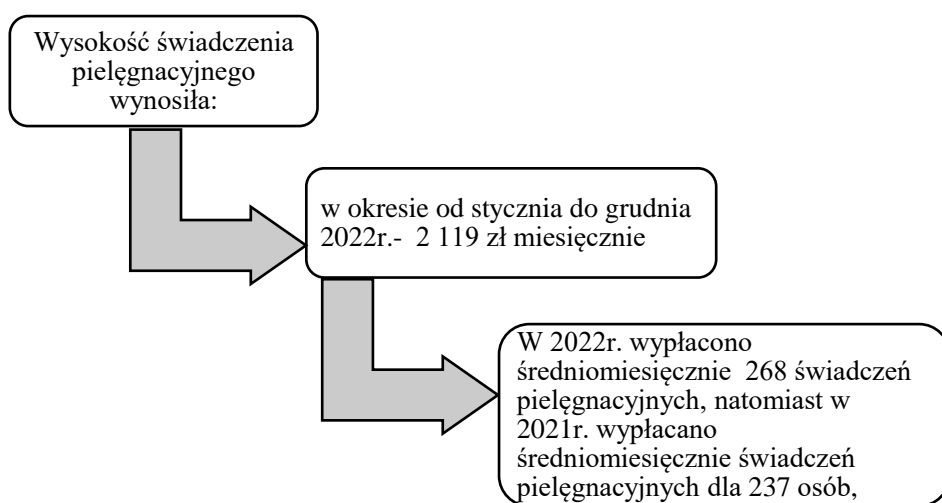
Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosiła: 215,84 zł miesięcznie - w okresie styczeń - grudzień 2022

W 2022r. wypłacono przeciętnie miesięcznie 1054 zasiłki pielęgnacyjne

2) **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- ⇒ Matce albo ojcu lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- ⇒ Opiekunowi faktycznemu dziecka:

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki.

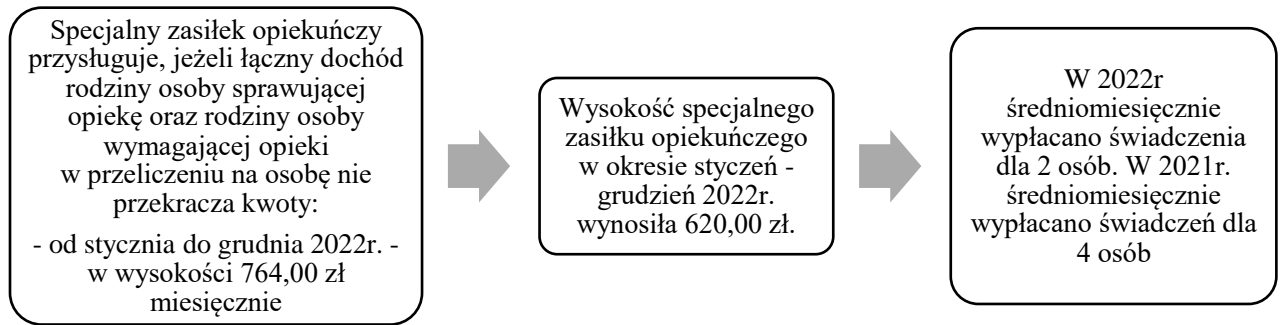
8.1.3 Zasilek dla opiekuna

Zasilek dla opiekuna przysługuje osobie, od 1 lipca 2013r., jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

W 2022r. wypłacono 23 świadczenia na kwotę 14 260 zł. Natomiast w 2021r. wypłacono 39 świadczeń na kwotę 23 684 zł. Liczba wypłacanych świadczeń systematycznie maleje.

8.1.4 Specjalny zasilek opiekuńczy

Specjalny zasilek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

8.1.5 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922 zł na osobę w rodzinie.

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobieniem nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Wysokość jednorazowej zapomogi wynosiła 1000 zł na jedno dziecko.

W 2022r. wypłacono 233 świadczenia na kwotę 233 000 zł. , natomiast w 2021r. wypłacono 267 świadczeń. Liczba wypłaconych w 2022r. świadczeń była o 12,73% mniejsza niż w 2021r.

W myśl art. 15b ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych jednorazowa zapomoga nie przysługuje jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz danego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznanym,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
- dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

8.1.6 Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od dnia 1 stycznia 2016r. świadczenie rodzinne pod nazwą „świadczenie rodzicielskie”.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierały zasiłku macierzyńskiego mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie.

Wysokość świadczenia wynosi **1000 zł** miesięcznie, nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu ani innym obciążeniom).

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie nie będzie przysługiwało, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego okres urlopu rodzicielskiego.

W 2022r średniomiesięcznie wypłacano 87 świadczenia.

8.1.7 Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna - wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyznę oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

8.2 Realizacja zadań z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Dział Świadczeń Rodzinnych od stycznia 2017r. realizuje zadanie wynikające z art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” tj. ustala prawo i wypłaca jednorazowe świadczenie w wys. 4.000 PLN, przysługujące z tytułu urodzenia się dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo

nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie "za życiem"					
Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
3	11	3	12.000 PLN	44.000 PLN	12.000 PLN

8.3 Realizacja zadań z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Celem realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r. została wydana ustawa z dnia 30 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna, która określiła warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z dniem 1 lipca 2013 r. z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Zasiłek dla opiekuna					
Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
72	39	23	44.940 PLN	23.684 PLN	14.260 PLN

8.4 Realizacja zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz warunki nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także określa działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawą z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, wprowadzono nową zasadę przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego według tzw. mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W myśl tej zasady, od okresu zasiłkowego 2020/2021, jeśli rodzina przekroczy kryterium dochodowe, to świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostaną wypłacone w wysokości różnicy między kwotą przysługującego świadczenia alimentacyjnego, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. W przypadku gdy różnica między kwotą przysługującego świadczenia alimentacyjnego, a kwotą, o którą został przekroczony dochód, jest niższa niż 100 PLN, świadczenie to nie przysługuje.

Fundusz alimentacyjny					
Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
5.629	5.266	5.111	2.459.560 PLN	2.304.601 PLN	2.235.025 PLN

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 2020r. do 2022r. przedstawiały się następująco:

Kwota zwrócona	2020	2021	2022
	867.475 PLN	895.843 PLN	1.126.651 PLN

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych:

2020	2021	2022
49.903 PLN	59.115 PLN	49.290 PLN

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego w okresie styczeń-grudzień 2021r. przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500 zł miesięcznie.

W 2022 roku wypłacono 4 772 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 2 120 375 zł.

W ramach zasady „złotówka za złotówkę” wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego w ilości 339 świadczenia na kwotę 114 649,70 zł

Działania podejmowane przez MOPR wobec dłużników alimentacyjnych:

W 2022r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w ramach ustawowych zadań:

- ⇒ skierował do komornika **319** wniosków o przyłączenie do egzekucji;
- ⇒ skierował do prokuratury **244** zawiadomień na podstawie art. 304 Kodeksu postępowania karnego o niewywiązywaniu się z obowiązku alimentacyjnego przez dłużników;
- ⇒ przekazał **1548** informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- ⇒ przekazał komornikowi sądowemu **71** informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych, wywiadów środowiskowych oraz oświadczeń majątkowych;

- ⇒ zobowiązał **24** dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce jako bezrobotny bądź poszukujący pracy;
- ⇒ poinformował w **32** przypadkach Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych;
- ⇒ wszczął **20** postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- ⇒ wydał **9** decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- ⇒ wydał **9** decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- ⇒ złożył **11** wniosków o ściganie za przestępstwo uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określone w art. 209 § 1 Kk;
- ⇒ skierował **7** wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego;
- ⇒ skierował **8** wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, w sytuacji gdy ustała przyczyna zatrzymania prawa jazdy oraz dłużnik alimentacyjny przez okres 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów;
- ⇒ w celu ustalenia adresu dłużnika alimentacyjnego MOPR występował z pismem do komornika sądowego o udzielenie informacji na piśmie o aktualnym miejscu zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, a także o udostępnienie danych do Centralnego Zarządu Służby Więziennej, bądź poszczególnych zakładów penitencjarnych, w celu uzyskania informacji czy dłużnik odbywa na terenie kraju kary pozbawienia wolności;
- ⇒ w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny przebywał w zakładzie karnym występowano z zapytaniem czy dłużnik jest zatrudniony w okresie odbywania kary, a jeżeli nie to z jakich przyczyn oraz o wskazanie początkowej i przewidywanej końcowej daty pobytu w jednostce penitencjarnej;
- ⇒ w przypadku, gdy MOPR otrzymał informację o śmierci dłużnika występował o wydanie aktu zgonu do Urzędu Stanu Cywilnego w Ostrołęce;

Podjęte działania w celu wyegzekwowania należności alimentacyjnych są realizowane w systemie ciągłym i nie kończą się wraz z rokiem kalendarzowym.

Postępowania dotyczące nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

W okresie styczeń-grudzień 2022r. wydano 41 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń rodzinnych. Natomiast w okresie styczeń-grudzień 2021r. wydano 29 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń rodzinnych. Porównując dane z ubiegłego roku wynika, iż liczba decyzji ustalających obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w 2022r. jest o 41,37 % wyższa niż w 2021r.

W 2022r. z tytułu ustalenia uprawnień świadczeniobiorcom świadczeń rodzinnych wypłacono kwotę 14 536 453 zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wynosi 23 056,12 zł. i stanowi to 0,16 % kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych.

Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych przez osoby uprawnione jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.:

- uzyskania dochodu,

- ustalenie ojcostwa dziecka,
- zaprzestanie przez dziecko nauki w szkole,
- umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej,
- uzyskanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego w ZUS/ KRUS.

W okresie styczeń-grudzień 2022r. wydano 5 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Natomiast w okresie styczeń-grudzień 2021r. wydano 7 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Porównując dane z ubiegłego roku wynika, iż liczba decyzji ustalających obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zmniejszyła się o 28,57 %.

W 2022r. z tytułu ustalenia uprawnień świadczeniobiorcom z funduszu alimentacyjnego wypłacono kwotę 2 235 025 zł, natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 2 870,75 zł. i stanowi to 0,13 % kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.:

- uzyskania dochodu,
- otrzymanie alimentów bezpośrednio od dłużnika,
- zaprzestanie przez dziecko nauki w szkole,
- umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej.

Ponadto Dział Świadczeń Rodzinnych wydaje zaświadczenia dotyczące przyznanych i wypłaconych świadczeń, m.in. dla osób ubiegających się o dodatki mieszkaniowe, stypendia, a także dla osób ubiegających się o świadczenia na dzieci w innym państwie UE oraz prowadził również postępowania związane z koordynacją systemu zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej.

8.5 Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie, wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Od dnia 1 lipca 2019r. nie obowiązuje kryterium dochodowe przy ustalaniu uprawnień do powyższego świadczenia.

Świadczenie wychowawcze					
Liczba dzieci korzystających ze świadczenia wychowawczego			Kwota świadczeń		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
8.742	8.674	7.119	53.689.838 PLN	53.029.379 PLN	21.756.667 PLN

8.6 Realizacja zadań w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Ustawa Prawo ochrony środowiska wymaga, aby wnioskodawca przy składaniu wniosku o dofinansowanie w ramach programu Czyste Powietrze posiadał zaświadczenie potwierdzające przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się. Dochodem przypadającym na jednego członka danego gospodarstwa domowego jest dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

- W 2020r. wydano 6 świadczeń dla gospodarstw wieloosobowych oraz 1 zaświadczenie dla gospodarstwa jednoosobowego.
- Natomiast w 2021r. wydano łącznie 86 zaświadczeń, w tym 69 zaświadczeń dla gospodarstw wieloosobowych oraz 17 zaświadczeń dla gospodarstwa jednoosobowego.
- W 2022r. wydano łącznie 94 zaświadczeń, w tym 74 zaświadczeń dla gospodarstw wieloosobowych oraz 20 zaświadczeń dla gospodarstwa jednoosobowego.

IX. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANA Z WYPŁATĄ DODATKU OSŁONOWEGO, ELEKTRYCZNEGO, WĘGLOWEGO ORAZ DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

9.1 Realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatku osłonowym

Od stycznia 2022r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym. Dodatek osłonowy stanowi element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miała zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Dodatek **przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.**

Wysokości dopłat w skali roku w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 400 lub 500 zł* przy założeniu, że jej dochód nie przekroczył 2100 złotych,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 600 lub 750 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 850 zł lub 1062,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 1150 zł lub 1437,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę.

Podwyższenie kwoty dofinansowania było uzależnione od źródła ogrzewania – wyższa kwota dodatku przysługiwała w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi, **wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.** W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała zasada złotówka za złotówkę.

Dodatek osłonowy przysługiwał osobom uprawnionym za okres od dnia 1 stycznia 2022r. do dnia 31 grudnia 2022r.

- W 2022r. zostało złożonych 5.212 wniosków.
- Wydatkowano kwotę 2.787.955 PLN dla 4.805 gospodarstw domowych.

9.2 Realizacja zadań wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

W 2022r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania i wypłacania dodatku w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania jest zasilane energią elektryczną, zwanego „dodatkiem elektrycznym”.

Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną, i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego można było składać w okresie od dnia 1 grudnia 2022r. do dnia 1 lutego 2023r.

W 2022r. zostało złożonych 8 wniosków, nie było wypłat dodatku elektrycznego.

9.3 Realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatku węglowym

W 2022r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym. Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość dodatku węglowego.

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym także, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego nie zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., a w wyniku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ustalono, że źródłem ogrzewania tego gospodarstwa jest źródło, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o dodatku węglowym. Z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę służbową. Wpis do centralnej ewidencji emisyjności budynków dokonywany jest przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta z urzędu bez konieczności składania odpowiedniej deklaracji.

Wniosek o wypłatę dodatku węglowego można było złożyć w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Dodatek węglowy wynosił 3000 PLN.

W 2022r. zostało złożonych 1804 wniosków o dodatek węglowy Pozytywnie zostało załatwionych 1328 wniosków. Wydatkowano kwotę 3.984.000 PLN

9.4 Realizacja zadań wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

W 2022r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Ustawa określała m.in. zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, zwanego „dodatkiem dla gospodarstw domowych”.

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy,
- 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- 3) kocioł olejowy,

zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosi:

- 1) 3000 PLN – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) 1000 PLN – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) 500 PLN – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) 2000 PLN – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wnioski można było składać w terminie od 20 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r.

W 2022r. zostało złożonych 437 wniosków o wypłatę dodatków dla gospodarstw domowych: Pozytywnie rozstrzygnięto 313 wniosków, a negatywnie 124 wnioski.

Wyplacone dodatki dla gospodarstw domowych

Surowiec opałowy	Liczba wypłaconych dodatków dla gospodarstw domowych	Środki wydatkowane na wypłatę dodatków dla gospodarstw domowych
Pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy	58	174.000 PLN
Drewno	222	222.000 PLN
Gaz LPG	16	8.000 PLN
Olej	17	3. 000 PLN
RAZEM	313	438.000 PLN

Źródło: Opracowanie własne

X. PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 - Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach dotacji udzielano wsparcia w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
 - 2) uczniom do czasu ukończenia ponadpodstawowej;
 - 3) osobom dorosłym i rodzinom objętych pomocą społeczną, z powodów wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym – w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup żywności.
- Wsparciem Programu objęto 1845 osób. Na realizację ww. programu wydatkowano ogółem kwotę 1.120.190 PLN w tym:

- środki własne gminy: 224.064 PLN
- dotacja wojewody: 896.126 PLN

Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa” na lata 2014 – 2020. Podprogram 2021

W 2022r. w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” 2014-2020, Podprogram 2021 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zapewnił 300 Obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie miasta Ostrołki pomoc w formie paczki żywnościowej (łącznie ponad 9 ton żywności sprowadzonej w 3 dostawach). W skład jednej paczki żywnościowej wchodziły między innymi następujące produkty: mleko, olej, cukier, makaron, powidła śliwkowe, konserwy, groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy.

Do powyższej pomocy kwalifikowane były osoby/rodziny, których dochód nie przekraczał 220% kryterium dochodowego tj.

- dla osób samotnie gospodarujących $776 \text{ zł} \times 220\% = 1.707,20 \text{ PLN}$,
- dla osób w rodzinie $600 \text{ zł} \times 220\% = 1.320 \text{ PLN}$.

Ponadto wsparciem programu objęto w szczególności osoby starsze, samotne, niepełnosprawne oraz osoby przebywające w kwarantannie, znajdujące się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Pomoc przekazywana była po rozeznaniu sytuacji kwalifikowanych osób przez pracownika socjalnego.

Ponadto, w ramach Programu MOPR kwalifikował osoby/rodziny wydając skierowania do otrzymania paczek żywnościowych z Parafii Zbawiciela Świata w Ostrołęce (53 skierowania dla 107 osób), Parafii Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Ostrołęce (127 skierowań dla 268 osób) oraz ze Spółdzielni Socjalnej „Samodzielność, Praca, Aktywność” w Ostrołęce (637 skierowań dla 1470 osób, w tym: 349 skierowań dla 866 Obywateli Ukrainy).

Program Opieka wytchnieniowa – edycja 2022, finansowano ze środków Funduszu Solidarnościowego

W 2022 r. Miasto Ostrołęka/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022 finansowany w całości ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Celem Programu było odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki, miały czas na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Usługi opieki wytchnieniowej były świadczone w formie pobytu dziennego.

Wsparciem objęto łącznie 13 uczestników (członków rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych) sprawujących bezpośrednią całodobową opiekę nad 16 osobami niepełnosprawnymi, w tym 7 dziećmi. W ramach zadania, w okresie od kwietnia do grudnia 2022r.zrealizowano 2570 godzin opieki wytchnieniowej, przez osoby wskazane przez uczestników Programu.

Na realizację ww. programu wydatkowano kwotę 96.759 PLN.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Celem programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych przy wykonywaniu codziennych czynności, poprawie funkcjonowania w życiu społecznym, ograniczeniu skutków niepełnosprawności, stymulacji do podejmowania aktywności w różnych obszarach życia codziennego. W ramach programu udzielono wsparcia 23 osobom niepełnosprawnym w tym: 6 osobom z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 15 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 2 dzieci w wieku do 16 r.ż. posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji. Uczestnicy Programu skorzystali ze wsparcia asystenta w łącznym wymiarze 7020 godzin.

Na realizację ww. programu wydatkowano środki Funduszu Solidarnościowego w wysokości 245.117 PLN.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” finansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorom, którzy ze względu na stan pandemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. W ramach programu zarejestrowano 15 zgłoszeń 2 osób w wieku 65 lat i powyżej. Program był finansowany ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19.

Na realizację ww. programu wydatkowano ogółem kwotę 6.831 PLN.

„Pilotażowy program wdrażania usług opiekuńczych w formie teleopieki” – kontynuacja

W ramach programu 34 osoby starsze w wieku powyżej 60 roku życia. zamieszkałe na terenie Miasta Ostrołęki, zostały wyposażone w opaskę z wbudowanym przyciskiem SOS tzw. przyciskiem życia. Urządzenie wyposażone było także w dodatkowe funkcje m.in. przypominającą o zażyciu leków, detektor upadku oraz lokalizator GPS.

Program w roku 2020 był współfinansowany przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, natomiast w roku 2021 oraz 2022 został sfinansowany ze środków własnych gminy (opłata abonamentu).

Na realizację ww. programu wydatkowano ogółem kwotę 9.900 PLN.

Świadczenie usług teleopiekunческих w ramach zadania Modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”

Usługami teleopiekunческими objęto łącznie 30 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dn. 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych) lub orzeczenie równoważne, zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki. W ramach programu osoby niepełnosprawne otrzymały opaskę z wbudowanym przyciskiem SOS tzw. przyciskiem życia. Urządzenie wyposażone było także w dodatkowe funkcje m.in. przypominającą o zażyciu leków, detektor upadku oraz lokalizator GPS.

Program był finansowany w 2021r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Moduł IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Działania programu obejmują okres od dnia 01.01.2022r. do dnia 31.12.2023r.

„Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczestników Dziennego Domu Senior + w Ostrołęce” - projekt - finansowany ze środków Ministra Cyfryzacji

Celem projektu było upowszechnianie i rozwijanie kompetencji cyfrowych seniorów oraz niwelowanie różnic wykluczenia cyfrowego poprzez umożliwienie seniorom Dziennego Domu Senior+ uczestnictwa w e-usługach. W ramach dotacji zakupiono 5 laptopów z oprogramowaniem systemowym, niezbędnych prowadzenia zajęć dla seniorów z zakresu posługiwania się nowoczesnymi technologiami w codziennym funkcjonowaniu.

Na realizację ww. programu wydatkowano środki Ministra Cyfryzacji w wysokości 16.000 PLN.

Program „Opieka 75+” na rok 2022 - współfinansowany ze środków Ministertwa Pracy i Polityki Społecznej

Celem programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych oraz jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej. Program zapewnił wsparcie i pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia osób korzystających z usług opiekuńczych. Koszt świadczonych usług był dotowany w 50% z budżetu państwa. Usługi świadczone łącznie dla 69 osób.

Na realizację ww. programu wydatkowano ogółem kwotę 196.260 PLN, w tym:

- **środki własne gminy: 98.130 PLN,**
- **dotacja z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: 98.130 PLN.**

Projekt socjalny „Daj sobie szansę – uwierz w siebie” – kontynuacja 2022

Projekt skierowany był do wszystkich bezrobotnych klientów pomocy społecznej. Głównym celem projektu było pobudzenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zwiększenie motywacji do aktywnego poszukiwania pracy osób objętych programem, niwelowanie ekonomiczno - społecznych skutków bezrobocia poprzez wsparcie psychologiczne, prawne, pomoc socjalną i doradztwo zawodowe.

W ramach projektu pracownicy socjalni udzielali informacji osobom bezrobotnym o aktualnych ofertach pracy Powiatowego Urzędu Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Kierowano osoby m. in. do udziału w szkoleniach, warsztatach, kursach zawodowych.

Pracownicy socjalni współpracowali z firmami zajmującymi się pośrednictwem pracy m.in.; AMLUX oraz firmą szkoleniowo-doradczą „PREME”, Spółdzielnią Socjalną „Samodzielność, Praca, Aktywność” w Ostrołęce - Centrum Integracji Społecznej, Fundacją „RAZEM”, Centrum Higieny „PROFIT”.

W ramach projektu w 2022r. zaktywizowano łącznie 255 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej w tym:

- 29 osób podjęły staż;
- 92 osoby podjęło prace dorywcze;
- 100 osób podjęło zatrudnienie na podstawie umów o pracę lub umów zlecenia;
- 23 osoby podjęły prace społeczno – użyteczne,
- 11 osób podjęło inne formy zatrudnienia m. in: prowadzenie działalności gospodarczej, prace interwencyjne.

Ponadto 100 osób skierowano na kursy i szkolenia zawodowe w tym do realizacji indywidualnego programu zatrudnienia w Centrum Integracji Społecznej.

Projekt socjalny „Zapewnienie klientom pomocy społecznej nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, pomocy w formie prowadzenia pracy profilaktycznej przez terapeutę uzależnień i psychologa w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, w Punkcie Pomocy „PoRaDa” w 2022r.”

Głównym celem w/w projektu realizowanego przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych było zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym, pijącym ryzykownie, członkom ich rodzin zmagających się z problemem alkoholowym w rodzinie, korzystających ze wsparcia MOPR. Pracownicy socjalni, w ramach prowadzonej pracy socjalnej kierowali osoby/rodziny do skorzystania ze wsparcia psychologicznego lub terapeutycznego w Punkcie Pomocy Terapeutycznej „PoRaDa”.

W ramach powyższych działań wsparciem objęto łącznie 104 osoby (753 porady) tj. :

- 66 osób z problemem alkoholowym (562 porady),
- 27 osób współuzależnionych (143 porady),
- 8 osób Dorosłych Dzieci Alkoholików (34 porady),
- 3 dzieci i młodzież (14 porad).

Całkowity koszt ww. projektu wyniósł 38.280 PLN i został w całości sfinansowany ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – kontynuacja 2022r.

Celem programu było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i odpowiedniej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. Program miał również na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie konieczności pomocy osobom dotkniętym przemocą i ochrony praw tych osób, jak również współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób skrzywdzonych.

W 2022 r. pracownicy socjalni prowadzili i monitorowali w 156 rodzinach realizację procedury „Niebieskie Karty”, w roku 2021 w 164 rodzinach, a w 2020 w 104 rodzinach.

Działania profilaktyczne na rzecz osób bezdomnych niezaradnych życiowo w 2022r.

W okresie jesienno-zimowym pracownik socjalny MOPR, Policja, Straż Miejska patrolowali rodzinne ogródki działkowe, dworce, pustostany oraz miejsca w przestrzeni publicznej, gdzie przebywały osoby bezdomne, które nie wyraziły zgody na skierowanie do schroniska lub noclegowni. W ramach powyższych działań przeprowadzono łącznie 59 wspólnych patroli monitorujących sytuację osób bezdomnych.

Osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością, które nie wyraziły zgody na umieszczenie w noclegowni lub schronisku, udzielano wsparcia w zależności od potrzeb osób m.in: w formie posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych z przeznaczeniem na odzież, obuwie, środków czystości, zakupu żywności, a także w formie rzeczowej: odzieży, żywności, środków higienicznych i opatrunkowych itp.

Radosny Świetlicobus

Świetlica objazdowa „Radosny Świetlicobus” działała w okresie od 01.07.2022r. - 31.08.2022r. W Świetlicobusie zatrudniono dwóch animatorów, którzy zapewniali kreatywne spędzanie czasu wolnego najmłodszych mieszkańców Ostrołęki. Każdy tydzień zabaw Świetlicobusu odbywał się pod innym specjalnie przygotowanym hasłem tematycznym, m.in.: O!Słońcie się - Bezpieczne wakacje, O!słodź się - Drobne przyjemności (festiwal czekolady), O!twórz się - Wielka sztuka z małych rzeczy, O!czaruj - Czarodziejska różdżka, O!grzej - Przyjaźń - jak dobrze mieć przyjaciela, O!piekuj - Co w trawie piszczy, O!powiedz - o czym marzysz ?, O!patrz - Uśmiech jak sok pomarańczowy - Dzień optymisty, O!dLEĆ Poszybuj z nami. Głównym zadaniem świetlicy było umacnianie więzi i ról rodzinnych, rozwijanie pozytywnych relacji dorosły – dziecko oraz aktywne spędzanie wolnego czasu. „Radosny Świetlicobus” odwiedzał ostrołęckie osiedla oraz brał udział w wielu plenerowych imprezach organizowanych na terenie Ostrołęki. „Radosny Świetlicobus” w rok 2022 r. w okresie wakacyjnym odwiedzał ostrołęckie osiedla, na których przepracował łącznie 200 godzin.

Program Wolontariatu „Pomóż innym zostać wolontariuszem”

Jednym z głównych założeń programu wolontariatu jest wsparcie klientów Ośrodka poprzez świadczenie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych mających problemy w nauce, osobom samotnym i starszym, jak również udział wolontariuszy w imprezach środowiskowych. Wolontariusze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce to najczęściej młodzież w wieku szkolnym. W 2022 roku zawarto 31 porozumień o świadczeniu pracy

wolontarystycznej. Ponadto 10 wolontariuszy MOPR przepracowało w okresie wakacyjnym łącznie 450 godzin w „Radosnym Świetlicobusie”.

Prace społecznie użyteczne

Na podstawie Porozumienia Nr 5623-2/2022 w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych zawartym w dniu 25 maja 2022r. pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrołęce a Miastem Ostrołęka w okresie od 01 czerwca 2022r. do 30 listopada 2022r. zorganizowano prace społecznie użyteczne dla 20 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne realizowano w wymiarze 40 godzin miesięcznie w Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce przy ul. Rolnej, w Dziennym Domu Senior +, Miejskim Zarządzie Obiektów Sportowo – Turystycznych. i Infrastruktury Technicznej w Ostrołęce oraz Tanim Barze MOPR. Łącznie uczestnicy prac społecznie użytecznych przepracowali 3805 godzin. Prace społecznie użyteczne w 60% współfinansowane były przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce.

XI. OŚRODKI WSPARCIA PROWADZONE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE

11.1 Dzienny Dom Senior +

Ośrodek zapewnił dzienny pobyt 39 osobom powyżej 60 roku życia, zamieszkałym na terenie Miasta Ostrołęki, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagali pomocy innych osób, a rodzina nie mogła takiej pomocy zapewnić. Celem działalności domu jest uaktywnianie społeczne seniorów umożliwiające im samodzielne funkcjonowanie i poprawę stanu psychofizycznego poprzez realizowanie działań terapeutycznych i ogólnie – usprawniających. Dzienny Dom Senior+ czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Uczestnicy DDS+ kierowani są do Placówki na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, po uprzednim złożeniu wniosku o przyjęcie oraz przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego MOPR. Dzienny Dom „Senior+” realizuje usługi socjalne i opiekuńcze, edukacyjne, kulturalno -oświatowe, sportowo -rekreacyjne, terapeutyczne, itp.

Dzienny Dom „Senior+” w roku 2022 specjalistycznym wsparciem objął łącznie 39 seniorów w tym 7 mężczyzn oraz 32 kobiety w wieku od 71 do 89 lat. Natomiast w 2021r. wsparciem objęto 42 osób, a w 2020r. - 41 osoby. Koszt prowadzenia i utrzymania placówki był współfinansowany ze środków pochodzących z dotacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznanej w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 - edycja 2022, Moduł II - Zapewnienie Funkcjonowania Dziennego Domu Senior+. Koszty realizacji powyższego programu stanowiły kwotę 334.735 PLN w tym:

- środki własne gminy – 233. 902 PLN
- dotacja z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – 100.833 PLN

Dzienny Dom „Senior+” w 2022r. zrealizował następujące usługi:

a) Socjalne i opiekuńcze:

- możliwość spożywania gorącego posiłku tj. dwudaniowego obiadu,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych i osobistych,
- wsparcie w utrzymaniu kontaktów z rodziną,
- wsparcie opiekuna,
- opiekę pielęgniarską (konsultacje indywidualne, profilaktyka zdrowotna, pomiar ciśnienia krwi, pomoc w kontaktach z placówkami służby zdrowia),
- opiekę duszpasterską.

b) Edukacyjne:

- indywidualne i grupowe wsparcie psychologiczne,
- zajęcia terapeutyczne – ćwiczenia pamięci,
- zajęcia edukacyjne o różnej tematyce dostosowane do potrzeb i zainteresowań seniorów: zajęcia z dietetykiem, zajęcia komputerowe, zajęcia rękodzielnicze.

c) Kulturalno-oświatowe:

- wyjścia do kina i kawiarni,

- udział w występie grupy teatralnej członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ostrołęce,
- wyjścia do Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce, udział w zajęciach kulturalno-oświatowe pt. "Muzeum dla Seniora" w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
- udział w lokalnych koncertach,
- udział w wykładach organizowanych w środowisku lokalnym t. j.
 - "Historia Klasztoru" w ramach zajęć Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
 - "Bezpieczna Polska" szkolenie z przedstawicielami Policji,
 - "Spadek i dziedziczenie" prowadzony przez Fundację Togatus PRO BONO,
 - "Świadomie po zdrowie z Radą Seniorów" zorganizowanym w Centrum Aktywizacji Seniora w Ostrołęce,
- udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnych m.in.:
 - terenowej grze miejskiej organizowanej przez Muzeum Kultury Kurpiowskiej oraz przez Ochotniczy Hufiec Pracy w Ostrołęce,
 - spotkaniu autorskim z pisarką.

d) Sportowo-rekreacyjne:

- indywidualne i grupowe zajęcia rehabilitacyjne,
- codzienna gimnastyka ogólnousprawniająca,
- wyjścia do tężni solankowej w Rzekuniu,
- zajęcia w Parku Wodnym w Ostrołęce,
- organizacja wycieczki rekreacyjnej do gospodarstwa Agroturystycznego.

Zajęcia terapii zajęciowej:

- udział w zajęciach plastycznych, biblioterapii oraz muzykoterapii,
- udział w zajęciach relaksacyjnych,
- udział w warsztatach krawieckich,
- udział w zajęciach pn.: „Kącik kosmetyczny”,
- udział w zorganizowanej grze towarzyskiej „Bingo”.

e) Usługi aktywizacji społeczna:

- wyjścia, wyjazdy, spotkania oraz zabawy okolicznościowe, m. in.: zabawy taneczne z okazji Walentynek, Andrzejek, Sylwestra, karnawału, spotkanie opłatkowe w DDS+, spotkania integracyjne z DDS+ funkcjonującym na terenie innej gminy, udział w Senioraliach 2022 w Warszawie organizowanych przez MRiPS, udział w Senioriadzie organizowanej na terenie miasta Ostrołęki, udział w "Jesiennym festiwalu smaków," wycieczka do Mikołajek, okolicznościowe wyjścia do kawiarni i inne, ogółem odbyło się 21 spotkań,
- realizacja działań w ramach integracji międzypokoleniowej m. in. udział w spotkaniu międzypokoleniowym „Śpiewaj razem z nami” organizowanym przez Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce oraz podejmowanie wspólnych działań z dziećmi i młodzieżą z Centrum Artystycznego w Ostrołęce.

11.2 Noclegownia dla Osób Bezdomnych

Noclegownia dla Osób Bezdomnych przeznaczona jest dla 30 mężczyzn. Czynna jest całodobowo, przez cały rok, 7 dni w tygodniu. W 2022 roku ze schronienia w Noclegowni skorzystało łącznie 100 osób, którym udzielono 10.746 noclegów, natomiast w 2020 roku – 67 osób, a w 2021r. - 87 osób.

Noclegownia zapewnia:

- a) tymczasowe schronienie;

- b) miejsce do spania we wskazanym pomieszczeniu Noclegowni (koc lub kołdrę, poduszkę poszewki na ww. przedmioty, prześcieradło);
- c) pomieszczenie do konsumpcji obiadu (przyznanego osobie bezdomnej decyzją MOPR), do przygotowania we własnym zakresie posiłku, ciepłego napoju i ich spożycia (śniadania, kolacje - artykuły żywnościowe zakupywane są ze środków finansowych przekazanych przez Urząd Miasta);
- d) żywność (suchy prowiant) dla osób bezdomnych nie wyrażających zgody na pobyt w placówce;
- e) dostęp do pomieszczeń sanitarno - higienicznych zapewniających bieżącą ciepłą i zimną wodę do kąpieli, prania - również dla osób bezdomnych nie wyrażających zgody na pobyt w placówce;
- f) dostęp do pomieszczeń przeznaczonych do suszenia odzieży;
- g) środki czystości i higieny osobistej ;
- h) odzież, bieliznę osobistą i obuwie będącą na stanie magazynowym Noclegowni, również dla osób bezdomnych nie przebywających w Placówce;
- i) udział w realizacji różnorodnych programów wsparcia, aktywizacji zawodowej i społecznej mającej na celu minimalizację skutków bezdomności, poprawę funkcjonowania oraz usamodzielnianie się osób bezdomnych.

Prawo do pobytu w Noclegowni mają:

- osoby bezdomne, posiadające ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Ostrołęce,
- w uzasadnionych przypadkach, szczególnie w okresie mrozów, osoby bezdomne przebywające na terenie miasta Ostrołęki.

O przyjęciu do Noclegowni decyduje Kierownik, po wcześniejszym uzgodnieniu pobytu przez pracownika socjalnego MOPR w Ostrołęce.

W okresie zimowym, w przypadkach nagłych, w godzinach nocnych, w święta, weekendy o przyjęciu do Noclegowni decyduje dyżurujący opiekun w Noclegowni.

Osoby przebywające w Noclegowni dla osób Bezdomnych MOPR zobowiązane są do współdziałania z pracownikami placówki w celu poprawy swojej sytuacji życiowej oraz do wykonywania dyżurów na rzecz placówki tj. sprzątanie pomieszczeń noclegowych, sprzątanie pomieszczeń ogólnodostępnych, dbanie o porządek wokół Noclegowni.

W wyniku podejmowanych przez pracowników Noclegowni działań :

- a) 18 osób podjęło próbę usamodzielnienia, w tym:
- b) - 8 osób powróciło do rodziny;
- c) 4 osoby podjęły pracę dorywcze z których dochód umożliwił wynajęcie stancji oraz funkcjonowanie bez wsparcia Noclegowni oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie;
- d) 9 osób złożyło wnioski o przydział mieszkania z zasobów miasta z czego 1 osoba otrzymała mieszkanie.

11.3 Tani Bar

„Tani Bar” prowadzi swoją działalność od 1994 roku w lokalu przy ul. Kilińskiego 2A. Podstawowym celem funkcjonowania placówki jest zaspokajanie potrzeb w zakresie dożywiania osób i rodzin, które nie mogą lub nie mają możliwości samodzielnego

przygotowania posiłku lub nie pozwala im na to np. wiek, stan zdrowia, trudna sytuacja materialno – bytowa.

Ze wsparcia w formie gorącego posiłku w 2022 roku skorzystały:

- osoby niepełnosprawne, starsze, chore,
- osoby bezdomne,
- uczestnicy Dziennego Domu Senior +,
- uczestnicy trzech środowiskowych domów samopomocy przy ul. Farnej, Starosty Kosa, Sikorskiego oraz Noclegowni przy ul. Kołobrzeskiej,
- indywidualni klienci nie korzystający z pomocy społecznej.

W 2022 r. „Tani Bar” przygotował dla odbiorców MOPR - 54 871 posiłków na kwotę 234 540 PLN dla 363 rodzin. Pomocą w formie posiłku objęto 380 osób, natomiast osób korzystających w rodzinie było 454. Dla osób indywidualnych nie będących klientami pomocy społecznej przygotowano - 52 728 posiłki. Koszt jednostkowego posiłku dla klientów MOPR do czerwca 2022r. wynosił 4 zł , natomiast od lipca 2022r. - 4,60 zł.

Dochód uzyskany ze sprzedaży w 2022 r. wyniósł 195 552,47. Pozyskane środki zostały przeznaczone na zakup zużytego wyposażenia, a także na bieżące wydatki związane z funkcjonowaniem placówki.

Liczba przygotowanych posiłków przez Tani Bar		
2020	2021	2022
89.614	100.641	107.599
w tym dla klientów pomocy społecznej:		
52.461	54.296	54.871

Źródło: Opracowanie własne

11.4 Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Podstawowym celem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia osobom i rodzinom z terenu miasta Ostrołęki, mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, doświadczającym przemocy w rodzinie. Naczelną zasadą, którą kierują się pracownicy OIK jest udzielanie natychmiastowej pomocy każdej osobie, która zgłosi się do Ośrodka a także osobom i rodzinom w sytuacji zagrożenia, jeśli pracownicy Ośrodka zostaną o takiej sytuacji poinformowani. Ośrodek pełni rolę ratowniczą, interwencyjną, terapeutyczną oraz profilaktyczną. Obowiązuje w nim dyskrecja i indywidualne podejście do klientów. Pomoc udzielana jest adekwatnie do potrzeb klienta i możliwości Ośrodka.

Do zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce należy między innymi:

- 1) Interwencja kryzysowa stanowiąca zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.
- 2) Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom i rodzinom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych:

- Poradnictwo prawne, realizowane przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,
 - Poradnictwo psychologiczne realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii,
 - Poradnictwo rodzinne obejmujące szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.
- 3) Terapia grupowa realizowana przez funkcjonowanie grup samopomocowych lub grup wsparcia.
- 4) Profilaktyka i edukacja społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2022 roku z pomocy specjalistów OIK skorzystało **663** osoby.

Lp.	Przyczyny udzielanej pomocy	Ilość osób
1.	Przemoc w rodzinie ogółem: w tym: - przemoc fizyczna - przemoc psychiczna - przemoc ekonomiczna - przemoc seksualna - wyrzucenie z domu	214 135 158 44 1 2
2.	Alkoholizm Współuzależnienie	137 77
3.	Inne uzależnienia	36
4.	Utrata bliskiej osoby	17
5.	Myśli, tendencje samobójcze	21
6.	Konflikty	171
7.	Problemy wychowawcze	42
8.	Bezdomność	7
9.	Trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym	60
10.	Trudności z radzeniem sobie z agresją	49
11.	Pozostałe problemy	311

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jako jednostka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego prowadzi:

a) Porady prawne:

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne indywidualne w formie porad prawnych	67	79	67	234

b) Specjalistyczne poradnictwo rodzinne, w tym

Pedagogiczne:

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne rodzinne w tym:	287	729	180	618
Interwencja kryzysowa	21	27	21	75
Mediacje małżeńskie	0	0	0	0
Wsparcie indywidualne	266	702	159	543

Psychologiczne:

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne indywidualne w tym:	240	666	196	686
Interwencja kryzysowa	5	5	5	15
Terapia rodzinna	4	2	2	9
Terapia indywidualna	231	659	189	662

Terapia uzależnień:

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Terapia indywidualna	99	792	99	291

Punkt konsultacji psychiatrycznej.

W 2022 roku w OIK zatrudniony był lekarz psychiatra, który udzielał porad klientom OIK oraz wskazówek pracownikom Ośrodka do dalszej pracy z klientami. Pacjenci kierowani byli przez specjalistów OIK w celu oceny stanu psychicznego i ewentualnego dalszego leczenia w odpowiednich placówkach leczniczych.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba konsultacji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne indywidualne: porady psychiatryczne	52	60	52	136

W 2022r. przy OIK funkcjonowała jedna **grupa wsparcia** dla osób doznających przemocy w rodzinie jak i z problemem alkoholowym.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc specjalistyczna grupowa: wsparcie grupowe	7	49	7	18

Grupa korekcyjno-edukacyjna dla osób nieradzących sobie z agresją.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc specjalistyczna: grupa korekcyjno- edukacyjna dla osób nieradzących sobie z agresją (sprawców przemocy domowej)	6	78	5	17

Poradnictwo specjalistyczne indywidualne.

W celu rozszerzenia pomocy dla osób dotkniętych w przemoc domową oraz osób z innymi problemami rodzinnymi i życiowymi w 2022r. OIK zatrudniał specjalistę z zakresu psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej. Psycholog była dostępna dwa razy w tygodniu po dwie godziny. W trakcie 188 spotkań udzieliła 11 osobom konsultacji i długoterminowej terapii psychologicznej.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba konsultacji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Indywidualna pomoc specjalistyczna	11	188	8	41

Działania koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Dla potrzeb Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ostrołęka w OIK zatrudniony jest koordynator ds. przeciwdziałania przemocy. Głównym celem pracy koordynatora było:

- zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy,

- nadzorowanie terminowej i właściwej realizacji zadań Grup Roboczych zajmujących się procedurą „Niebieskie Karty”,
- usprawnianie współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie i wypracowanie procedur pomocowych w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy,
- motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w grupie korekcyjno-edukacyjnej oraz do podjęcia leczenia odwykowego,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie interwencji w środowisku mających na celu powstrzymanie przemocy.

W okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r. w Ostrołęce wszczęto 87 procedur „Niebieskiej Karty”, w tym:

- 68 założonych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce,
- 14 założonych przez pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- 4 założone przez pracowników oświaty,
- 1 założona przez przedstawiciela Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce.

Procedura była wszczynana dwukrotnie w przypadku 21 rodzin, zaś w 69 kontynuowana z lat ubiegłych. Łącznie w 2022r. Prowadzono 156 procedur „Niebieskie Karty” - procedur dla rodzin, w których wystąpiło uzasadnione podejrzenie występowania przemocy domowej. Do wszczętych procedur powołane zostały 87 Grup Roboczych, które na 371 spotkaniach dokonywały diagnozy przypadków i wspólnie z osobami podejrzanymi o doznawanie przemocy oraz osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie ustalały plan pomocy dla rodziny. Podczas spotkań sporządzano niezbędną dokumentację: wypełniono 81 formularzy „Niebieska Karta – C” z osobami podejrzanymi o doznawanie przemocy domowej oraz 78 formularzy „Niebieska Karta – D” z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie. W skład grup roboczych wchodził:

- Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (uczestniczący we wszystkich spotkaniach Grup Roboczych),
- 16 dzielnicowych KMP w Ostrołęce,
- 2 funkcjonariuszy KMP ds. nieletnich,
- 23 pracowników socjalnych MOPR w Ostrołęce,
- 29 pracowników ostrołęckich placówek oświatowych,
- 5 pracowników OIK,
- 13 kuratorów sądowych i społecznych,
- 8 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce,
- 6 asystentów rodziny.

W trakcie prac grup roboczych zostały podjęte oraz ustalone następujące działania i decyzje:

- 37 osób skierowano do terapeutów uzależnień i współuzależnienia w OIK,
- 23 osoby skierowano do psychologów OIK,
- 6 osób umówiono z psychiatrą współpracującym z OIK,

- 6 osób skierowano na terapię do psychologa MOPR,
- 26 osób podjęło leczenie odwykowe,
- 2 osoby zaczęło uczestniczyć w grupach AA,
- 52 osoby otrzymało nakaz opuszczenia lokalu i zakaz zbliżania do lokalu, w którym zamieszkują osoby doznające przemocy,
- 31 osób podejrzanych o stosowanie przemocy wyprowadziło się z miejsca zamieszkania,
- wobec 1 osoby sąd orzekł eksmisję z miejsca zamieszkania,
- 15 osób złożyło zawiadomienie w kierunku art. 207 KK,
- wobec 8 rodzin sąd zastosował nadzór kuratorski,
- w 2 przypadkach sąd skierował osobę stosującą przemoc na leczenie odwykowe,
- w 11 przypadkach zostały złożone wnioski do MKRPA,
- 1 osoba zaczęła uczestniczyć w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie w OIK,
- 12 osób doznających przemocy domowej zostało skierowanych do Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem w Ostrołęce,
- 2 osoby złożyło wniosek o przydział mieszkania komunalnego do Urzędu Miasta w Ostrołęce,
- 80 dzieci zostało objętych pomocą psychologów szkolnych,
- 5 dzieci uzyskało wsparcie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrołęce,
- 1 dziecku zabezpieczono pobyt u najbliższej rodziny,
- 1 dziecko zostało objęte opieką w Placówce Pieczy Zastępczej,
- 4 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie skierowano do grupy korekcyjno-edukacyjnej dla osób nieradzących sobie z agresją w OIK,
- 13 rodzinom przyznano pomoc asystenta rodziny,
- zamknięcie 1 procedury NK z powodu śmierci osoby stosującej przemoc,
- w 12 przypadkach sąd orzekł rozwód,
- w 1 przypadku sąd orzekł separację,
- w 1 przypadku sąd orzekł eksmisję w stosunku do osoby stosującej przemoc w rodzinie,
- w 10 przypadkach sąd orzekł alimenty na rzecz dzieci,
- sąd orzekł 2 podziały majątku,
- w 5 przypadkach sąd orzekł pozostanie dziecka przy jednym z rodziców (u matki- 3, u ojca – 2),
- 5 rodzin zostało objętych pomocą Ośrodka Wczesnej Interwencji „Promyk” w Ostrołęce,
- w 2 przypadkach sąd ustalił kontakty z dziećmi,
- jedno dziecko zostało przyjęte do szpitala psychiatrycznego,
- 5 osób dorosłych skorzystało z pomocy specjalistycznego szpitala psychiatrycznego,
- jedna osoba złożyła wniosek o ubezwłasnowolnienie najbliższej osoby,
- 3 osoby zostały umieszczone w miejskiej noclegowni,
- na 1 osobę nałożono dozór Policji,
- 6 osób zostało zamkniętych w zakładach karnych,

- 17 osób pokrzywdzonych złożyło osobiście zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce,
- OIK wysłał 11 pism do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dzieci,
- OIK wysłał 11 pism do Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce z prośbą o podjęcie działań w ramach kompetencji Prokuratury,
- OIK przesłał kopie dokumentacji do Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce dotyczącą 19 procedur „Niebieskie Karty” w związku z toczącym się postępowaniem,

Ze specjalistycznej pomocy oferowanej przez OIK (psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, terapeutycznej, schronienia, grup wsparcia oraz lekarza psychiatry) skorzystało 214 osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz 87 osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej. W 2022r. zostało zamkniętych 109 „Niebieskich Kart” z powodu:

- ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - w 56 przypadkach,

- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania dalszych działań – w 53 przypadkach.

W 47 rodzinach procedura „Niebieskie Karty” będzie kontynuowana w roku 2023.

Telefon interwencyjny 0 506 029 478

W 2022 roku w ramach 16 zgłoszeń telefonicznych udzielono pomocy i wsparcia telefonicznego lub osobistego w miejscu zamieszkania lub siedzibie OIK.

Udzielanie schronienia osobom w sytuacji kryzysowej.

W ramach działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielane jest schronienie osobom, które doznają przemocy jak i osobom w stanie kryzysu. Mogą one skorzystać z czasowego schronienia w celu izolacji od sprawcy. Osoby te mają zapewnione bezpieczeństwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów. Czas udzielania schronienia wynosi do 3 miesięcy. Podczas pobytu w OIK zakwaterowane osoby, wspólnie z pracownikami przygotowują i wcielają w życie plan naprawy kryzysowej sytuacji i wyjścia z przemocy.

W 2022r. z tej formy pomocy skorzystały **15 osób** (w tym: 7 kobiet, 1 mężczyzna i 7 dzieci). Okres zamieszkiwania ogółem przez te osoby wynosił 230 świadczenia, gdzie za jedno świadczenie należy przyjąć 1 nocleg dla jednej osoby.

Ogółem ze specjalistycznego poradnictwa, terapii indywidualnej, grupowej oraz interwencji kryzysowej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce skorzystało 663 osoby z 517 rodzin (1472 osoby w rodzinach).

W OIK odbywają się spotkania małoletnich z ich rodzicami, którzy na podstawie postanowienia Sądu mają prawo do kontaktów. W 2022r. odbyły się 3 dwugodzinne spotkania ojca z dziećmi. W ramach działań edukacyjnych i zapobiegania niepożądanym zachowaniom wśród dzieci i młodzieży psycholog Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce prowadził w 2022r. zajęcia psychoedukacyjne z uczniami ostrołęckich szkół. Tematyka spotkań dotyczyła min.: przemocy domowej, rówieśniczej oraz w związkach, uzależnień, interwencji kryzysowej oraz kryzysów emocjonalnych. W ramach przeprowadzonych zajęć (5 godzin lekcyjnych) uczestniczyło 201 uczniów.

XII. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z WYDAWANIEM KARTY WIELKIEJ RODZINY, KARTY DUŻEJ RODZINY, OSTROŁĘCKIEJ KARTY SENIORA, OSTROŁĘCKIEJ KARTY MŁODZIEŻY

12.1 Karta Wielkiej Rodziny

Program „Karta Wielkiej Rodziny” funkcjonuje na terenie miasta Ostrołęki od 5 września 2012 roku na podstawie Uchwały Nr 303/XXVIII/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 czerwca 2012 roku. Celem programu jest poprawa warunków życia rodzin wielodzietnych, które zamieszkują na terenie miasta Ostrołęki i posiadają 3 dzieci i więcej do 18 roku życia lub do 25 roku życia, jeżeli dziecko się uczy bądź studiuje. Zniżki

w ramach Karty przysługują niezależnie od dochodu rodziny. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce przyjmuje i rozpatruje wnioski o wydanie Karty Wielkiej Rodziny, natomiast pozyskiwaniem partnerów oraz rozliczeniem Programu zajmuje się Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ostrołęki. Do 31 grudnia 2022 roku wydano 2.088 indywidualnych Kart dla 415 rodzin.

Karta Wielkiej Rodziny uprawnia do następujących zniżek:

- zajęcia w zespołach artystycznych organizowanych przez Ostrołęckie Centrum Kultury w Ostrołęce – 25% ulgi,
- bilety kinowe Akademii Edukacji Filmowej i Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce – 25 % ulgi,
- wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce – 25% ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów,
- bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka na Hali Widowiskowo – Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15 % ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów.
- za wypożyczenie łyżew – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji -25% ulgi

Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęka w program KWR w 2022 roku zaangażowane były również 24 ostrołęckie przedsiębiorstwa prywatne.

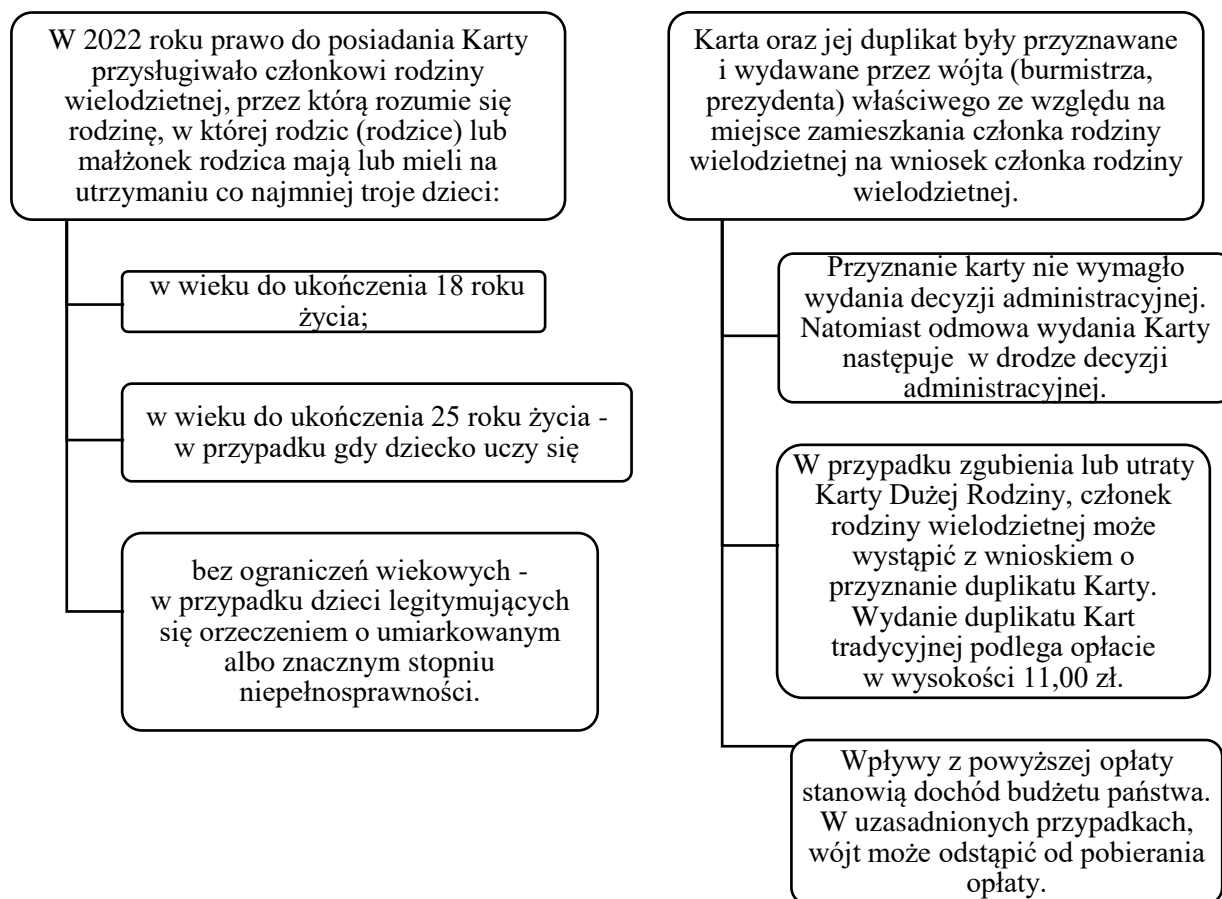
12.2 Rządowy Program „Karta Dużej Rodziny”

Ogólnopolski Program skierowany do rodzin wielodzietnych, funkcjonuje od 18 czerwca 2014 roku na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Jego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej umacnianie i wspieranie rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu. Prawo do otrzymania Karty Dużej Rodziny przysługuje obecnie członkowi rodziny

wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek. Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wydano 918 Kart Dużej Rodziny.

Struktura rodzin które otrzymały Karty Dużej Rodziny od dnia 01.01.2015 r. do dnia 31.12.2022 r. przedstawia się następująco:

Liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną Kartę Dużej Rodziny z:	Karta tradycyjna	Karta elektroniczna
3 dzieci	1.776	1.764
4 dzieci	286	287
5 dzieci	47	47
6 dzieci	9	9
7+ dzieci	6	6

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i jest finansowana ze środków budżetu państwa.

Od początku funkcjonowania programu tj. od 18 czerwca 2014r. do 31 grudnia 2022 r. z Karty Dużej Rodziny korzysta 2132 ostrołęckich rodzin (7298 osób w tych rodzinach).

Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wpłynęło 565 wniosków, z tego 75 wniosków od rodzin występujących o przyznanie Karty Dużej Rodziny po raz pierwszy, 322 wniosków od rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, 26 wnioski o przyznanie duplikatu Karty, 31 wniosków o uzupełnienie składu rodziny, 11 wniosków dotyczyło dodania nowego członka rodziny dla rodzin będących już w programie, a 96 wniosków dotyczyło przedłużenia karty dla członka rodziny wielodzietnej będącego już jej posiadaczem i wydania nowych kart dla wszystkich członków rodziny w związku ze zmianą danych na karcie (zmiana adresu).

12.3 Ostrołęcka Karta Młodzieży

Program „Ostrołęcka Karta Młodzieży” funkcjonuje na terenie miasta Ostrołęki od 2 września 2020 roku. Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, na podstawie Uchwały z dnia 30 stycznia 2020 r. Nr 232/XXIV/2020 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie przyjęcia Programu „Ostrołęcka Karta Młodzieży” oraz Zarządzenia Nr 240/2020 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie realizacji Programu „Ostrołęcka Karta Młodzieży” oraz warunków wydawania i korzystania z Ostrołęckiej Karty Młodzieży.

Program „Ostrołęcka Karta Młodzieży” adresowany jest do uczniów szkół publicznych, niepublicznych szkół ponadpodstawowych mających siedzibę na terenie miasta Ostrołęki. W/w Program jako element polityki społecznej realizowanej przez Miasto Ostrołęka, ma na celu w szczególności:

- promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia wśród młodzieży,
- aktywizację społeczną młodzieży,
- promowanie, ułatwianie dostępu oraz zachęcanie młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- promocję firm i miejsc przyjaznych młodzieży.

Program realizowany jest poprzez:

- 1) zniżki, ulgi i rabaty oferowane przez gminne jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne,

- 2) zniżki, ulgi i rabaty oferowane przez podmioty niebędące gminnymi jednostkami organizacyjnymi i gminnymi osobami prawnymi, które przystąpią do Programu jako Partnerzy Programu.

Pozyskaniem partnerów Ostrołęckiej Karty Młodzieży zajmuje się Młodzieżowa Rada Miasta, natomiast rozliczeniem programu zajmuje się Urząd Miasta Ostrołęki.

Ostrołęcka Karta Młodzieży wydawana jest na pisemny wniosek osoby, składany w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Karta ma charakter osobisty, posiada imię i nazwisko oraz indywidualny numer. Aby skorzystać z Karty, konieczne jest okazanie ważnej legitymacji szkolnej, w celu potwierdzenia tożsamości użytkownika.

Karta wydawana jest bezpłatnie, w terminie do 21 dni roboczych od dnia przyjęcia wniosku przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, na okres uczęszczania ucznia do szkoły ponadpodstawowej na terenie Miasta Ostrołęki z zastrzeżeniem, że datą ważności karty uczestnika Programu jest przewidywana data ukończenia szkoły ponadpodstawowej, nie dłużej jednak niż na 5 lat.

Odbiór karty następuje w MOPR po okazaniu ważnej legitymacji szkolnej lub zaświadczenia szkolnego, w przypadku nieposiadania legitymacji.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce złożono 244 wniosków o wydanie Ostrołęckiej Karty Młodzieży. Partnerów Ostrołęckiej Karty Młodzieży można śledzić na bieżąco na facebooku Młodzieżowej Rady Miasta Ostrołęka oraz na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, w zakładce Obsługa Kart.

Ostrołęcka Karta Młodzieży uprawnia do następujących zniżek w n/w jednostkach organizacyjnych Miasta Ostrołęka:

- za bilety kinowe Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce - ulga w wysokości 25% ceny,
- za wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce - ulga w wysokości 25% ceny,
- za bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka na Hali Widowiskowo – Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15% ulgi.

Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęka w programie „Ostrołęcka Karta Młodzieży” na dzień 31.12.2022 r. uczestniczyło 65 przedsiębiorstw prywatnych.

12.4 Ostrołęcka Karta Seniora

Program „Ostrołęcka Karta Seniora” funkcjonuje na terenie miasta Ostrołęki od dnia 13 stycznia 2020 roku. Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, na podstawie Uchwały z dnia 26 września 2019 r. Nr 158/XVII/2019 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie przyjęcia programu „Ostrołęcka Karta Seniora”.

Natomiast Zarządzeniem Nr 409/2019 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 31 grudnia 2019 r. określono wzór Karty Seniora.

Program „Ostrołęcka Karta Seniora” adresowany jest do osób zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki, które ukończyły 60 lat życia. Program jest elementem polityki społecznej realizowanej przez Miasto Ostrołęka i ma na celu:

- zwiększenie dostępu do usług o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, sportowym i edukacyjnym,
- poprawę warunków życia Seniorów poprzez wzmocnienie i wspieranie kondycji finansowej Seniorów,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Seniorów,
- podniesienie aktywności i integracji Seniorów,
- kształtowanie pozytywnego wizerunku Seniorów.

Pozyskiwaniem partnerów Ostrołęckiej Karty Seniora zajmuje się Ostrołęcka Rada Seniorów natomiast rozliczeniem Urząd Miasta Ostrołęki.

Ostrołęcka Karta Seniora wydawana jest na pisemny wniosek osoby, składany w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Karta ma charakter osobisty, posiada imię i nazwisko oraz indywidualny numer. Warunkiem skorzystania z karty jest okazanie dokumentu, pozwalającego potwierdzić tożsamość użytkownika. Karta jest wydawana bezterminowo

Do dnia 31.12.2022 r. wniosek o Ostrołęcką Kartę Seniora złożyło 478 seniorów.

Listę partnerów Ostrołęckiej Karty Seniora można śledzić na bieżąco na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w zakładce Obsługa Kart.

Ostrołęcka Karta Seniora uprawnia do następujących zniżek w n/w jednostkach organizacyjnych Miasta Ostrołęka:

- za bilety kinowe Akademii Edukacji Filmowej i Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce – 25%,
- za wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce – 25% ulgi,
- za bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka na Hali Widowiskowo – Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15% ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów.

Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęka w programie „Ostrołęcka Karta Seniora” na dzień 31.12.2022 r. uczestniczyło 18 przedsiębiorstw prywatnych.